VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 6 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, tammik. 14 p. — Saturday, Jan. 14, 1967

10,000 talonpoikaa siirrettäväksi

Heidän asuinseutunsa – 60 neliömailin suuruinen alue aiotaan tuhota amerikkalaisten hyökkäysoperatiossa

Saigon. — Yhdysvaltalaisten toimesta aloitettiin viime viikon alussa Vietnamin suurimmaksi hyökkäykseksi sanottu Cedar Falls-operatio, mihin sanotaan osallistuvan 16,000 Yhdysvaltain ja Saigonin sotilasta.

Lentokoneilla ja tykistöllä pommitetaan Thanh Dien tiheätä metsikköä ja ns. Vietkongin "rautaista kolmiota", mutta uutistiedoissa kerrotaan, että hyökkäykseen osallistuvien Yhdysvaltain ja Saigonin sotilaiden ei tarvitse monestikaan ampua — Vietkong-partisaaneja kun ei ole paljoakaan tavattu.

Cedar Falls-operation tarkoituksena on tuhota Vietkongin tukipaikaksi sanottu alue Saigonin lähettyvillä.

Vaikka ko. aluetta sanotaan Vietkongin tukiasemaksi, niin Cedar Falls-operation johtajat arvelevat, että sinne lähetetyt hyökkäysvoimat ei tuskin tapaa milloinkaan sataa partisaania enempää yhdessä.

Hyökkäyksen kohteena oleva Thanh Dien metsä ja "Rautakolmio" muodostavat yhteenlaskien noin 60 neliömailin suuruisen alueen.

Sillä alueella arvellaan asuvan noin 10,000 etelä-vietnamilaista talonpoikaa. Hyökkäyksen järjestäjien tarkoitus on kuljettaa heidät pois, ja tuhota heidän asuinseutunsa niin, että nämä talonpojat eivät voi koskaan palata takaisin kotiseudulleen, kuten torstai-iltaisessa televisiouutisissa kerrottiin Canadassa.

Yli 3000 asukasta — miestä, naista ja lasta — on jo kuljetettu pienine henkilökohtaisine välineineen pois kotikonnuiltaan eräälle toiselle paikkakunnalle, minne on näitä ihmisiä varten rakennettu pitkiä asuntotalorivejä.

Amerikkalaiset laskuvarjosotilaat ovat järjestelmällisesti valaneet gasoliinilla viljavarasto- ja asuintalohökkelit sekä polttaneet ne, maakunnallisen No. 14 tien varrella — kolmion muotoisen alueen merenrannan puoleisessa, leveämmässä osassa.

Maansiirtokoneilla on jo tasoitettu 150—200 yardin levyiset alueet tien kummallekin puolelle.

Yhdysvaltain yhteisen esikunnan päällikkö, kenraali Earle G. Wheeler sanoi torstaisessa sanomalehtien informatiotilaisuudessa, että amerikkalaiset ovat liittolaisineen kaapanneet aloitteenteon Vietkongilta, ja että Pohjois-Vietnamilta on nyt mennyt kaikki toiveet sotilaallisesta voitosta. Hän antoi tämän lausunnon viiden päivän kuluttua Etelä-Vietnamiin tulonsa jälkeen.

Amerikkalaisten sotilaspiirien antamien tietojen mukaan tammikuun 7. pnä päättyneen viikon aikana Vietnamissa kaatui 67 yhdysvaltalaissotilasta ja haavoittui 479.

Samalla saatiin tietää, että yhdysvaltalaiset tuottavat lisää asevoimia Etelä-Vietnamiin. Viikonvaihteen aikana saapui jälleen 6,000 amerikkalaissotilasta, joiden yhteenlaskettu lukumäärä on nyt 395,000.

Ottawa. — Geneven sopimuksen Kansainvälisen komissionin canadalais- ja intialaisjäsenet yrittävät toimia Vietnamin sodan lopettamiseksi, sanottiin täällä torstaina.

Canadan ulkoministeri Paul Martin antoi samalla tietää, että hän on yksityisesti (ei julkisesti) esittänyt Yhdysvaltain hallitukselle, että sen pitäisi lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Tytöt auttoivat naista — pääsemään rahoistaan

Toronto. — Kaksi "hyvän samarialaisen" osaa vienyttä nuorta tyttöä auttoi tiistaina erästä kadulle kaatunutta naista nousemaan ylös.

Noin 35-vuotias mrs. Marjorie Everat kertoi poliisille, että kun hän kaatui Rorvalin Roadin lähettyvillä niin kaksi noin 15-vuotiasta tyttöä riensi auttamaan häntä.

Toinen tytöistä kaappasi naisen käsilaukun, missä oli $12.00 rahaa — ja molemmat "auttajat" juoksivat pois.

Yhtiöitten voitot nousivat 9% tammik.

Toronto. — Canadassa toimivien yhtiöiden osinkomaksut tämän vuoden tammikuussa ovat ennätysmäiset, kokonaissumman ollessa $124,596,106, ollen nousu 9 prosenttia vuoden 1966 tammikuusta torontolaisen J. R. Timmins & Co., osakevälitysyhtiön tiedonannon mukaan.

Nousu kuvastaa monen suuremman yhtiön kasvaneita osinkomaksuja, lukeutuen niihin, Bell Telephone Co. of Canada, British American Oil Co. Ltd., Moore Corp. Ltd. ja George Weston Ltd., sanoi eräs Timminsin puhemies.

Sekalaisten teollisuuksien osinkomaksut ovat nousseet $61,586,310 vuosi sitten olleesta $60,392,609. Korkeampaa tasetta maksavat, Atlantic Sugar Refineries Co. Ltd. ja John Labatt Ltd. Maple Leaf Gardens Ltd. maksaa myöskin ylimääräisiä maksuja.

Yleishyödylliset laitokset (Utilities) maksavat $35,091,531 verrattuna viime vuoden $27,415,222 summaan. Tämä suurimmalta osaltaan heijastaa Bell Telephone yhtiön osinkomaksujen nousua ja myös sen maksettavaksi langenneiden osakkeiden lisääntymistä.

Kaivosten osinkomaksut ovat nousseet 20,559,670 dollariin vuosi sitten olleesta $18,538,641.

CANADA AJAUTUMASSA TALOUSPULAAN V. 1970?

Taloustiedemies otaksuu, että dollarin arvoa alennetaan lamasta selviytymistarkoituksessa

Toronto. — Du Pont of Canada Limited-in taloustiedemies R. B. MacPherson sanoi Canadan ostoasiamiesten yhdistyksen tilaisuudessa viime keskiviikkona, että Canadan ekonomia on ajautumassa kriisien sarjaan, mikä saa pahimman muotonsa 1968—1970 välillä.

"Tämän vuosikymmenen jäljellä olevat vuodet ovat kriitillisiä," hän sanoi. "Minun muistini aikana ei ole koskaan ollut niin tärkeätä kuin nyt luopua konformaation kahleista . . . ja katsoa rohkeasti nykypäivän realiteetteja.

"On vielä aika omaksua ohjelmia, mitkä nostaisivat talouskasvun vauhtia tässä maassa, missä voidaan kansallistulon määrä kaksinkertaistuttaa kymmenvuotiskauden aikana."

Tänä vuonna ei tapahdu talouselämän kasvua siinä määrässä mitä on viimeksikuluneitten vuosien aikana todettu, mutta Canada voi melko vaikeuttuneesti odottaa kansallistuotannon 4-prosenttista kasvua. Vuosina 1965 ja 1966 kansallistulojen aktuaalinen kasvu oli 6 ½ prosenttia edellisten vuosien kansallistuloon verrattuna.

Hän sanoi, että hallitus ei ole tunnustanut suurinta osaa niistä korjaavista toimenpiteistä, mitä nyt tarvitaan talouskriisin kehittymisen välttämiseksi, eikä canadalaisyleisökään ehkä niitä hyväksy ennen kuin taloudelliset realiteet pakottavat ne hyväksymään. Mahdollisuudet ovat kuitenkin kaksi yhtä vastaan, että Canada selviytyy kriisikaudesta entistä voimakkaampana ja dynaamisempana.

Canadan dollarin arvon huomattavampi lasku näyttää välttämättömältä ennen kuin mitään lamatilasta nousua tapahtuu, hän selitti väittäen, että kustannukset nousevat Canadassa nopeammin kuin missään muussa teollisuusmaassa.

Mr. MacPherson sanoi viimeksikuluneen 13 kuukauden aikana vierailleensa monessa suuressa teollisuusmaassa, mutta ei sosialistisissa maissa ja havainneensa kansallismielisyyden nousevan kaikkialla muualla, mutta ei Canadassa ja Britanniassa.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

VALKOIHOISTEN VALTA-ASEMA HORJAHTI PAHASTI BAHAMASSA

Yli 300 vuotta valta-asemissa ollut valkoihoisten puolue ei saanut nyt enemmistöä lainlaatijakuntaan

Nassau. — Keskiviikkona Bahamassa pidetyissä vaaleissa kärsi valkoihoisten johtama hallituspuolue — United Bahamian Party (UBP) suuren vaalitappion pääasiassa neekeriväestöä edustavan Progressive Libera Partyn (PLP) saamatta silti enemmistöasemaa.

Tosiasiassa keskiviikkoiset vaalit päättyivät vielä keskeneräisten tietojen mukaan tasapeliin, kummankin puolueen saadessa alustavien tietojen mukaan 18 edustajapaikkaa Bahaman 36-henkeä käsittävään lainlaatijakuntaan. Lisäksi valittiin kaksi muuta edustajaa, joista yksi valkoihoinen ja toinen tummaihoinen — yksi työväenmies ja toinen itsenäinen. Näillä miehillä on nyt, jos äänien uudelleen lasku ei tilannetta muuta mahdollisuus ratkaista se, kumpi suurpuolueista val taan pääsee.

Bahaman neekeriväestö tervehti suuresti iloiten saavuttamaansa vaalimenestystä, mutta toiselta puolen on annettu vihjeitä siitä, että uudet vaalit ovat tulossa.

Valkoihoiset ovat hallinneet yli 300 vuotta tätä brittiläistä, yli 700 saaren muodostamaa siirtolaa.

Valkoihoinen pääministeri sir Roland Symonette järjesti vaalit kuutisen viikkoa sitten lainlaatijakunnassa esitettyjen syytösten jälkeen, joiden mukaan hänen hallituksensa ministerit olivat yhteyksissä yhdysvaltalaisten suurgängsterien kanssa, joiden sanotaan kontrolloivan Freeportissa, Grand Bahama saarella olevan suuren uhkapeli-kasinon.

Pääministeri ja hänen voimakas apulaisensa, finanssi- ja turistiasiain ministeri sir Stafford Sands kielsivät silloin syytöksen, että k.o. kasino on amerikkalaisten alamaailman johtomiesten käsissä.

He kielsivät myös sen syytöksen, että pääministeri ja hallituksen muut jäsenet saisivat suuria maksuja uhkapelipaikkojen toimilupien myöntämisestä.

Oppositio syytti, että Bahamaa hallitsee Sands ja "Bay kadun pojat" — voimakkaat valkoihoiset kauppiaspoliitikot, jotka harjoittavat kauppaa Nassaussa.

Bahaman 115,000 henkeä käsittävästä kansasta on 85 prosenttia neekereitä — mutta valkoihoiset kontrolloivat maan talouselämän.

Työttömyys noussut Canadassa

Ottawa. — Työttömyys Canadassa nousi 28,000:lla marraskuussa verrattuna joulukuuhun, kokonaisluvun ollessa nyt 266,000. Mutta nousu oli pienempi mikä on tavallista tähän vuoden aikaan.

Liittohallituksen tilastoviraston ja Miesvoimaministeriön yhteisessä tiedonannossa sanottiin työttömyyden joulukuussa olleen 3.6 prosenttia maan koko 7,439,000 henkeä käsittävästä työvoimasta. Tilastot pohjautuvat erääsen tarkistukseen viikolta joka päättyi joulukuun kymmenentenä päivänä.

Joulukuussa vuonna 1965 oli 252,000 työtöntä eli 3.5 prosenttia silloisesta 6,933,000 henkeä käsittäneestä työvoimamäärästä.

Tutkimus Prudentialin sisäpiirien voitoista

Toronto. — Maankuntahallitus ryhtyi torstaina toimenpiteisiin Prudential Finance Corporationin vararikon syiden tutkimisen nopeuttamiseksi yritettäessä saada selville, saivatko sisäpiirit voittoa vararikosta.

Finanssi- ja kauppa-asiain ministeri Leslie Rowntree tiedoitti, että Ontarion Securities-komissionin avustamiseksi on palkattu Clarkson Gordon Company.

Mr. Rowntree sanoi toivovansa, että tutkimuksen tuloksista saadaan väliraportti maaliskuun alkupuolella. Hän arvioi, että Clarkson Gordonin tutkimus tulee maksamaan $50,000.

"Sisäpiireillä" tarkoitetaan yhtiön varkailijoita ja suuria osakkeenomistajia, joilla on sellaisia tietoja, mitä ei suurelle yleisölle anneta.

Mr. Rowntree sanoi, että tutkimuksen yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on saada selville, saivatko sisäpiirit voittoa Prudentialin vararikkoutumisesta.

"Meidän täytyy saada tietoomme tosiasia," sanoi Rowntree. Sisäpiirien voittomahdollisuuksien lisäksi halutaan tämän tutkimuksen avulla saada vastaus myös seuraaviin seikkoihin:

— Syy Prudentialin ja sen alayhtiöiden vararikkoutumiseen;

— Menetysten suuruus ja miten se kaikki tapahtui;

— Antoiko yhtiö tiliselostuksissaan todellisen kuvan sen taloustilasta;

— Ovatko yhtiön virkailijat, johtokunnan jäsenet, tilintarkastajat ja muut toimineet asianmukaisella tavalla.

"Centennial" juna aloitti matkansa

Huolellisesti suunniteltu kuvaus Canadan kehityksestä ja historiasta

Victoria. — CNR:n — Canadian National Railwayn — täkäläisen ratapihan laiturilla valtiosihteeri Judy LaMarsh painoi maanantaina vihreätä nappulaa, minkä johdosta noin 500 yardin päässä olleen Centennial-juhlavuoden Liittovaltiojunan (Confederation Train) dieselveturi soitti reippaasti neljä ensimmäistä nuottia O Canada-laulusta.

Junasuunnitelman virkailija Leslie J. Maiden huokasi helpoituksesta ja sanoi kuiskaten, että "se vietävän vekotin toimi".

Maakunnan kuvernööri George Pearkes tervehti tätä juhlavuotemme erikoisjunaa seuraavasti:

"Edellisellä kerralla, jolloin Ottawa lupasi meille junan (se oli BC:n liittovaltioon yhtymisen ehto — V.), juna oli useita vuosia myöhässä." "Yksi tärkeä ehto, minkä perusteella British Columbia yhtyi liittovaltioon, oli se, että rautatie rakennetaan länsirannikolle vuoteen 1881 mennessä, mutta se ei valmistunut ennen kuin vasta v. 1886," hän selitti.

Yhdysvalloissa valmistetut Voodoo hävittäjäkoneet lensivät matalalta junan yli muutaman sekunnin kuluttua sen jälkeen kun miss LaMarsh oli mainittua nappulaa painanut. Satoja kirkasvärisiä ilmapalloja laskettiin merkkitapauksen kunniaksi ilmaan.

Noin 1,500 henkeä käsittänyt yleisömäärä seurasi sitä kun miss LaMarsh ja kuvernööri Pearks murtivat sinetin ja avasivat Ottawassa lukitun ketjun, kuvaannollisesti aloittaakseen junan 3,500 mailia pitkän matkan itärannikolle, mistä se palaa Montrealiin joulukuun 5. päivänä.

Junan kuusi vaunua käsittää symbolisia kuvauksia Canadasta. Se kuvaa Canadan historiaa esiajasta alkaen. Sen suunnittelijat ovat huolella välttäneet loogista, mutta ikävää kronologista menetelmää maan historian esityksessä. Se käsittää sarjan vaikutelmia tärkeistä asioista — maan tutkimusmatkoista, uudisasutuksesta, liittovaltion perustamisesta ja myöhemmin ihmisistä ja tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet Canadan historiaan.

Kuten Centennial komissio on huomioinut mainoskirjassaan, tämä juna ei ole kuvauksellinen luentoyritys eikä museo.

Miss LaMarsh sanoi olettavansa, että tämä juna antaa canadalaisille uusia näkemyksiä maan historiasta ja "upouuden kunnioituksen maan edustamalle merkitykselle ja saavutuksille."

Sen esittämä kuvaus ei tulkitse täydellisyyttä, hän selitti.

"Meidän menneisyytemme ei ole vapaa virheistä ja epäoikeudenmukaisuuksista. Olen varma ettei tulevaisuutemmekaan tule olemaan niistä vapaa. Mutta tämän kertomuksen sadasta vuodesta ja enemmästäkin pitäisi näyttää meille kaikille, että me olemme saavuttaneet jotakin erikoista," hän sanoi puheensa yhteydessä.

Nopeinkin kulku kuuden vaunun läpi vaatii puoli tuntia. Kertomus alkaa miljoonan vuoden takaa tuuheasta troopillisesta viidakosta ja kulkee nopeasti jääkauden läpi. Eloisa kartta osoittaa, miten jääkausi väistyi 20,000 vuotta sitten.

Jääkauden päätyttyä tulee ihmisiä tähän maahan Aasiasta. Siinä nähdään alkeellisia luolia ja laajoja tyhjiä maa-alueita. Sitten seuraa intiaanien elämää selittävät kuvaukset.

Tätä vaihetta seuraa tutkimusmatkailijain aikakausi, jolloin nähdään ensiksi viikinkejä sitten Jacques Cartier ja Samuel de Champlain.

Tutkimusmatkailijain jälkeen tulee viisi suurta siirtolaisaaltoa — Ranskasta seitsemännellätoista vuosisadalla ja lopuksi muualta maailmansotien välisellä aikakaudella.

Näköala siirtyy liittovaltion muodostamista edeltäneeseen kauteen ja liittovaltion perustamisaikaan, Rielin kapinaan, rautateiden rakennuskauteen ja Klondiken kultakuumeaikaan.

Ensimmäisen maailmansodan aikana on etualalla vehnänviljelyn kehitys ja sitä seuraa 20-luvun jälkeen tullut pulakausi.

Lopuksi esittäytyy toisen maailmansodan aikainen elämän vilkastuminen, ydinvoimakauden alku ja Canada yleensä nykyaikana.

Liittovaltiojuna kulkee koko maan halki lännestä itään Centennian vuoden juhlinnan merkeissä.

MAO PUHDISTAA MYÖS ASEVOIMIEN JOHTOA

Tokio. — Mao Tse-tung antoi alkuviikolla määräyksen Kiinan noin 2,500,000 henkeä käsittävien asevoimien johdon puhdistamiseksi ja uudelleen järjestämiseksi.

Maon kerrotaan saaneen asevoimien uskollisuuslupauksia kautta maan. Samalla sanotaan annetun oppositiolle "lopullinen" ultimaatumi siitä, että heidän tulee lopettaa Maon "kulttuurivallankumouksen" vastustamisen.

Vapautusarmeijan päivälehti antoi kannatuksensa puheenjohtaja Maon toimenpiteille, kerrotaan täällä, ja lehti sanoi, että Maon toimenpide osoittaa huolenpitoa koko asevoimia kohtaan. Lehti onnitteli Maoa toimenpiteistään ja lupasi, että kaikki Maon ajatuksia vastustavat tullaan murskaamaan täydellisesti.

Samalla kertaa kerrotaan julkaistun turvallisuussäädökset, joiden perusteella kielletään puheenjohtaja Maon ja hänen apulaisensa, puolustusministeri Lin Liaon kaikenlainen arvostelu. Saatujen tietojen mukaan näiden johtajien kaikenlainen arvostelu on "rikos" turvallisuussäädösten perusteella.

Säädökset kieltävät myös aseellisen taistelun ja "kaikenlaiset toimenpiteet vasemmistoryhmiä ja vallankumouksellisia joukkoja vastaan" kuten Pekingissä levitetyt seinämainokset asian esittävät.

Japanilaisten kirjeenvaihtajien kertoman mukaan nämä turvallisuussäädökset julkaistiin pääministeri Chou En-lain nimissä.

Japanin kansallisen uutistoimiston kirjeenvaihtaja Kyodo tiedoittaa, että Mao on saapunut talviasunnoltaan Shanghaista Pekingiin, johtaakseen h e n k i l ö kohtaisesti käynnissäolevaa puhdistuskampanjaa.

Japanilaisten kirjeenvaihtajien selostukset kumoavat kuitenkin ne länsimaissa levitetyt olettamukset, että Kiinan tilanne on kehittymässä aseellista yhteenottoa kohti. Niin kauan kun armeija on Maon tukena, kuten se nyt näyttää olevan, selittävät japanilaiskirjeenvaihtajat, aseellista ratkaisua ei ole odotettavissa.

CAMP TAVOITTELEE NYT TORYJEN KUKKAROA

Ottawa. — Konservatiivipuolueen kansallinen tirehtööri James Johnston sanoi keskiviikkona ainutlaatuiseksi tapaukseksi sitä, kun Dalton Camp esitti ehdotuksen, että torypuolueen kansallinen järjestö ottaa puolueen rahavarat kontrolliinsa.

Puolueen rahoja kontrolloi nyt edellämainittu tirehtööri, joka puolestaan on välittömästi vastuussa toiminnastaan puoluejohtajalle, jossa tehtävässä on tällä kertaa John Diefenbaker.

Mr. Camp onnistui viimesyksyisessä kampanjassaan sikäli, että hän sai melko niukan äänienemmistön perusteella marraskuussa pidetyssä puoluekokouksessa hyväksytyksi päätöslauselman, jonka perusteella järjestetään vielä tämän vuoden aikana puoluejohtajan tarkistuskokous — edustajakokous puoluejohtajan valitsemiseksi — vaikka nykyinen johtaja, John Diefenbaker on vielä johtoasemassa.

Torontossa tiistaina pidetyn konservatiivipuolueen johtoelimen kokouksen jälkeen mr. Camp esitti julkisesti syytöksen, että puoluejärjestö saa käyttövaroja ainoastaan raha-asioita käsittelevän tirehtöörin armosta.

Mr. Johnston sanoi keskiviikkona, että mr. Camp haluaa saada puolueen rahat kontrolliinsa, ja että sellaista ei ole koskaan ennen tapahtunut.

Mr. Johnson sanoi, että mr. Diefenbakerilla ei ole mitään välitöntä yhteyttä puolueen rahojen hankkimis- ja kulutusmenetelmien kanssa.

Samalla kertaa mr. Johnson arvosteli mr. Campia "toimettomuudesta" sanoen, että marraskuussa pidetyn kokouksen jälkeen mr. Camp ei ole tehnyt mitään. Samalla saatiin tietää, että konservatiivipuolueen 96 alahuoneen ja 31 senaatin jäsentä pitää ryhmäkokouksen lauantaina ja sunnuntaina.

VIIME TIEDOT

Lousville, Ky. — Raskaan sarjan maailmanmestarinyrkkeilijä Cassius Clay sai torstaina poliittisluontoisen tyrmäysiskun. Kutsuntalautakunta hylkäsi Clayn vetoomuksen, että hänet pitäisi vapauttaa asevelvollisuuden suorittamisesta siksi kun hän on mustien muslemien (Black Muslim) pappi. Clay, joka on nyt 24-vuotias, voi vedota asiasta oikeuslaitokseen.

Montreal. — Yli 9,000 roomalaiskatolista kansa- ja jatkokoulujen opettajaa ryhtyi perjantaiaamuna lakkoon keskeyttäen siten 217,000 lapsen koulunkäynnin. Lakko on viime vuonna voimaan tulleen lain mukaan laillinen. Suurimpana erimielisyyden syynä on palkkakysymys. Opettajat vaativat 15—20 prosentin palkankorotusta, 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella. Koululautakunta on tarjonnut vain 6 % korotusta. Opettajat sanovat, että 12-prosenttinen korotus hädintuskin korvaisi sen menetyksen, mistä he kärsivät hintojen kohoamisen perusteella.

Ottawa. — Salaneuvoston presidentti Guy Favreau erosi torstaina Quebecin liberaalipuolueen johtajan toimesta. Eron syyksi ilmoitettiin terveysseikat.

Nassau. — Lyndon O. Pindling tiedoitti torstaina uskovansa, että hän saa tehtäväkseen muodostaa maan ensimmäisen neekerihallituksen Bahaman 300-vuotisen historian aikana. Hän antoi tämän lausunnon keskusteltuaan hallituskysymyksestä brittiläisen kuvernöörin, sir Ralph Greyn kanssa.

MONTREALISSA VOI TULLA OPETTAJALAKKO

Montreal. — Keskustelut jatkuivat torstaina täkäläisten katolisten kansakoulujen hallinnon ja 9,000 opettajan välillä palkkariidasta, mikä voi johtaa, ellei viime hetkessä sopimukseen päästä, perjantaina alkavaan lakkoon.

Torstaiaamuna ei ollut paljoakaan toivoa tällaisesta sopimuksesta ja niin oli yhdistyksen toimesta kehoitettu kaikki a.k. opettajat kokoontumaan kello 9 perjantaiaamuna urheiluareenalle, missä opettajat saavat raportin neuvottelujen kulusta ja ohjeet mahdollisen lakon alkamisen varalta.

Jos nämä opettajat lakkoutuvat, se koskee kaikkiaan 217,000 koululaista.

Montrealilaisopettajat olettavat, että lakko voi nopeasti laajentua ja vetää mukaansa muitakin opettajaryhmiä, johtuen se siitä, että näiden muidenkin opettajaryhmien työsopimusneuvottelut ovat edistyneet kovin hitaasti.

Quebecin maakunnan opettajat yleensä vastustavat maakuntahallituksen ohjemääräystä, millä yritetään säätää opettajain palkankorotuksen korkein raja.

Toisaalta ryhmä, mikä edustaa kolmea lasten vanhempien järjestöä, on lähettänyt pääministeri Daniel Johnsonille ja opetusministeri Jean-Jasques Bertrandile sähkeen, missä suositellaan, että maakuntahallitus sekaantuisi asiaan. Tämä ryhmä ehdottaa, että hallitus ottaisi tehtäväkseen riitakysymysten selvittelyn.

Nämä opettajat vaativat 15—20 prosenttista palkankorotusta kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella. Kouluhallinto on tarjonnut heille vain 6-prosenttista korotusta.

Opettajat vaativat oikeutta osallistua koulujen hallintaan suuremmassa mittakaavassa sekä työolosuhteiden parantamista ja parempaa työmaaturvaa.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Surkeita perusteluja

Saigonitsa saapuneissa uutistiedoissa kerrotaan, että siellä olevat yhdysvaltalaiset korkeat sotaviskaalit ovat kiukusta haljeta sen vuoksi kun New York Times-lehden kirjeenvaihtaja Harrison Salisbury on paljastanut niitä kauhuntöitä mitä amerikkalaiset hyökkääjät ovat suorittaneet siviiliväestön terrorisoimiseksi Hanoin kaupungissa ja muuallakin Pohjois-Vietnamissa.

"Täällä olevat Yhdysvaltain sotilaspiirit eivät halua yhtyä julkiseen väittelyyn New York Timesin kanssa, mutta yksityiskeskustelussa he raivoavat mainitun lehden Hanoin uutisista", kertoo Toronto Star-lehden kirjeenvaihtaja Raymond R. Coffey Saigonista viime tiistaina lähettämässään uutiskirjeessä jatkaen: "He (amerikkalaiset sotilasviranomaiset) sanovat, että Timesin kuvauksissa tunnutaan hyväksyvän arvostelematta Pohjois-Vietnamin versio siviiliväen ihmismenetyksistä."

Kuten huomataan, yhdysvaltalaiset sotilasviranomaiset eivät halua väitellä lainkaan siitä, ovatko Timesin selostukset paikkansapitäviä, vai eivätkö ole, vaan ainoastaan siitä, kenen "version" Timesin tunnettu kirjeenvaihtaja Hanoin siviiliväen pommituksesta hyväksyy?

Tässä on vain eräitä vaikeuksia. Jos mr. Salisbury ei saisi hyväksyä Pohjois-Vietnamin versiota, eli sitä, mitä hän on Hanoissa omin silmin nähnyt ja omin korvin kuullut, niin minkä yhdysvaltalaisversion hänen pitäisi omaksua — senkö jonka mukaan amerikkalaiset lentäjät eivät ole lainkaan pommittaneet siviilejä, kuten ensiksi väitettiin, vai senkö, että siviilien pommittamista ei voida kokonaan välttää, kuten on mr. Salisburyn paljastusten jälkeen nyt virallisesti myönnetty?

Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen ylipäälliköllä, kenraali William C. Westmorelandilla on siviilien pommituksesta vielä kolmaskin aivan ikioma erillinen versionsa.

Mainitun kirjeenvaihtajan selostuksen mukaan kenraali Westmoreland on sanonut, että Pohjois-Vietnamin siviilien ja muiden pommitus auttaa Yhdysvaltain ja sen liittolaisten sotatoimia. Ja mikä tahansa auttaa hyökkäysvoimien sotatoimia, se on kenraali Westmorelandin selitysten mukaan sekä oikeutettua että tarpeellista operatioa!

Mahdollisesti mr. Salisburyn ja muiden kunniastaan kiinnipitävien sanomalehtimiesten pitäisi hyväksyä Vietnamin hyökkäyssodasta vielä sellainenkin versio, että naisten, lasten, vanhusten ja sairaitten pommitus on loppujen lopuksi suurta ihmisrakkauden osoitusta.

"Ei tulevanakaan vuonna"

Esittäessään vuotuisen "State of the Nation"-ohjelmapuheensa Yhdysvaltain presidentti Johnson joutui tiistaina muun ohella myöntämään, että kalliiksi tulee hyökkäyssota Vietnamissa, ja että veroja on korotettava tuntuvasti tämän sotaretken maksamiseksi.

Tuntien ilmeisesti yleisen mielipiteen painostuksen Vietnamin verenvuodatuksen lopettamiseksi, presidentti Johnson sanoi, että hän "ei voi luvata Vietnamin sodan päättymistä tänä vuonna eikä vielä seuraavanakaan vuonna.

Mutta miksi ei voi? Onko suuruudestaan ja voimastaan mahtaileva Yhdysvaltain hallitus todella niin heikko ja avuton, ettei se voi vapauttaa itseään siitä Vietnamin sodan kurimuksesta, mihin se on omasta aloitteestaan, ja omasta halustaan mennyt? Kuka voi lopettaa Yhdysvaltain hyökkäyssodan pientä Vietnamin kansaa vastaan, ellei sitä lopeta Yhdysvaltain kansa ja hallitus?

Ilmeistä on, että presidentti Johnsonin "voimattomuusvalitus" on tarkoitettu myrkkypalan sokeroimiseksi. Kun amerikkalaisille sanotaan, että ythiöille ja tuloveroja maksaville määrätään 6-prosenttinen lisävero Vietnamin sotaseikkailun maksamiseksi, niin sen johdosta on esitettävä jonkinlaisia valitusvirsiä. Kun presidentti sanoo ohjelmapuheessaan, että valtion tappio kuluvan tilivuoden aikana on yli 9 miljardia dollaria, eli viisi kertaa suurempi etukäteen arvioitua määrää, niin jotakin on siitäkin sanottava. Ja kun ohjelmapuheessa sanotaan, että verojen kohottamisesta huolimatta tulevan heinäkuun 1 pnä alkavan tilivuoden tappio on — kiitos ennakoidun sotaseikkailulle ja varustelukilpailulle — yli 8 miljardia dollaria, niin sekin vaatii jonkinlaisen selityksen.

Ja helpoin "selitys" on ilmeisesti sanonta, että hallitus ja presidentti "eivät voi luvata" Vietnamissa aloitetun hyökkäyssodan lopettamista tänä- kuin tulevanakaan vuonna!

Sen sijaan että tunnustaisi oman vastuuvelvollisuutensa — vaikka ei omia virhelaskelmiaan julkisesti tunnustaisikaan — presidentti Johnson antaa nykyään tämän tuosta ymmärtää, että hänkin on "rauhan mies" jota ei kuitenkaan "ymmärretä" siksi kun hän, presidentti Johnson on muka joutunut tapahtumien kehityksen loukkoon, mistä ei mitenkään voida luvata vapautumista ennakolta, kuten hän nyt ohjelmapuheessaan valitti.

Mutta kenen on syy? Ovatko presidentti Johnsonin vastustajat kotona ja ulkomailla vastuussa siitä, että hänen poliittiset osakkeensa ovat nykyään laskeneet romahdusmaisesti? Onko se Vietkongin syy, että Yhdysvaltain hallituksen ja erikoisesti presidentti Johnsonin sotaohjelma tuomitaan kaikkialla maailmassa?

"Hänen vaikeuksiensa lähtökohtana on väärinarvio Amerikan voimista ja amerikkalaisen maailmanlaajuisista eduista", kirjoitti tunnettu amerikkalainen sanomalehtimies Walter Lippmann tästä asiasta ja selitti:

"Tämä virhe johti hänet laajenevan ja kontrolloimattomaan sotaan. Tämä virhe on yhdisty nyt kotoisiin virheisiin hänen olettaessa, että hän voi käydä tätä sotaa saattamatta sitä kipua aiheuttavaksi kenellekään muille kuin niille onnettomille miehille joita kohti ammutaan.

"Presidentti Johnson on joutunut väärinharkintansa pauloihin. Se on ollut hän, eikä kukaan muu — ei häntä edeltäneet kaksi presidenttiä — joka on laajentanut tätä (Vietnamin — V) sotaa ja muuttanut sen olemusta niin paljon, että Amerikan arvovalta on nyt kytketty kysymykseen, pystyykö tämä 200-miljoonainen kansa saamaan voiton alkeellisella tasolla olevasta 16-miljoonaisesta maasta.

"Hän on joutunut ansaan selittäessään väärinharkintansa perusteella kansalle, että maa Yhdysvallat) voi käydä sotaa ja samanaikaisesti rakentaa Suurta Yhteiskuntaa.

"Näiden virheitten perustana on ylpeys ja härkäpäinen kieltäytyminen maan voimavarojen rajoittuneisuuden sekä omien rajoittuneisuuksiensa tunnustamisesta . . . Parannusta ei saada siihen teeskentelystä, suhdannetoiminnasta, paremmista iskulauseista ja paremmista puheitten kirjoittajista. Sen voi tehdä ainoastaan Lyndon Johnson itse ja vai silloin, jos hän Johnson itse ja vain silloin, jos hän mien ratkaisuun . . ."

Kyllä presidentti Johnson ja hänen hallituksensa voi luvata Vietnamin sodan lopettamisen, jos sitä halutaan. Vika onkin siinä, kuten mr. Lippmann selittää, että Yhdysvaltain hallitus ei halua edes itselleen tunnustaa virhelaskelmiaan, eikä luonnollisesti tahdo ryhtyä erehdyksiään ja rikkoumuksiaan korjaamaan.

Dmitri Gudkov:

TULOKSELLINEN YLEISKOKOUS

YKn 21. yleiskokoukselle, joka päättyi joulukuun 20 pnä, oli luonteenomaista Neuvostoliiton aloitteellisuus. Työjärjestykseen otettiin Neuvostoliiton ehdotuksesta seuraavat kolme kysymystä: valtioiden sisäisiin asioihin puuttumattomuutta ja niiden riippumattomuuden ja suvereniteetin suojelemista koskevan julistuksen toteuttaminen, ulkomaisten sotatukikohtien poistaminen Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maista sekä valtioiden pidättyminen toimenpiteistä, jotka vaikeuttavat ydinaseiden leviämisen ehkäisyä koskevan sopimuksen solmimista.

Ensimmäisen kysymyksen käsittely yleiskokouksen poliittisessa komiteassa muuttui eräänlaiseksi oikeusprosessiksi, jossa käsiteltiin imperialististen valtojen aggressiivisia ja kansanvaltaisia toimenpiteitä. Erityisen terävästi arvosteltiin Yhdysvaltojen Vietnamissa käymää sotaa. Neuvostoliiton päätöslauselmaehdotusta, jossa Yleiskokousta kehotettiin tuomitsemaan ulkomainen puuttuminen valtioiden ja kansojen sisäisiin asioihin ja vaadittiin tällaisen sekaantumisen pikaista lopettamista, kannattivat monet maat.

Merkittävä tapahtuma oli Neuvostoliiton esittämän ydinaseiden leviämisen ehkäisyyn liittyvän päätöslauselman hyväksyminen. Yleiskokous kääntyi kaikkien maiden puoleen kehottaen niitä pidättymään toimenpiteistä, jotka saattaisivat haitata ydinaseiden leviämisen ehkäisyä koskevan sopimuksen solmimista ja asettui kannattamaan tälaisen sopimuksen mahdollisimman pikaista aikaansaamista.

Myrskyisää ja terävää keskustelua käytiin päätöslauselmaehdotuksesta, jossa kehotettiin poistamaan ulkomaiset sotatukikohdat. Neuvostoliiton päätöslauselmaehdotusta asettuivat puoltamaan Intia, Yhdistynyt Arabitasavalta, Jugoslavia, Tansania, Kenia sekä Kuuba, Mongolia ja muut sosialistiset maat. Yhdysvaltojen ja Englannin edustajat ehdottivat, että keskustelu päätettäisiin hyväksymällä sellainen päätöslauselma, joka tosiasiassa jättäisi imperialistiset maille oikeuden itse ratkaista, poistavatko ne vai eivät tukikohtansa suvereeniista valtioista. Yleiskokouksen suuri enemmistö torjui kuitenkin tämän esityksen. Se hyväksyi Intian, Yhdistyneen Arabitasavallan ja Jugoslavian laatiman päätöslauselmaehdotuksen, jossa korostetaan, että kysymys tukikohdista "vaatii osakseen vakavaa käsittelyä ottaen huomioon sen kiireellisyyden kansainvälisen rauhalle ja turvallisuudelle". Päätöslauselma edellyttää, että ulkomaisten sotatukikohtien poistaminen sekä kysymyksen käsittelyn jatketaan 18 maan aseistariisuntakomiteassa.

Pitkällisten neuvottelujen jälkeen avaruuden rauhallista käyttöä käsittelevä YKn komitea sai laadituksi sopimuksen, jonka tähtää avaruuden säilyttämiseen rauhan vyöhykkeenä ja kieltää ydinaseiden käytön avaruudessa.

Suurena menestyksenä rauhan voimille oli yleiskokouksen hyväksymä päätöslauselma, joka kehottaa kaikkia valtioita tiukasti noudattamaan Geneven pöytäkirjan periaatteita ja päämääriä tukahduttavien, myrkyllisten ja muiden kaasujen ja bakteriologisten aineiden käytön kieltämisessä sodassa ja joka tuomitsee kaikki näiden päämäärien kanssa ristiriidassa olevat toimenpiteet. Niinpä YK on ankarasti tuominnut amerikkalaisten barbaariset toimenpiteet Vietnamissa, missä he ovat käyttäneet laajalti kemiallisia sodankäyntivälineitä.

Kun U Thant viime syksynä ilmoitti aikovansa erota YKn pääsihteerin tehtävistä ja antoi tässä yhteydessä ymmärtää, että hän tekee tämän vastalauseena amerikkalaisten häikäilemätöntä Vietnamin politiikkaa vastaan monet amerikkalaiset, englantilaiset ja länsisaksalaiset lehdet kirjoittivat "YKn kriisistä" ja sen täydellisestä kykenemättömyydestä toimia rauhan välikappaleena. YKn yleiskokouksen viimeisimmän istuntokauden kulku kumoaa nämä johtopäätökset. Tietenkin imperialistiset valtiot yhä vielä kykenevät eräissä tapauksissa sanelemaan läpi omat päätöksensä YKn eri elimissä, mutta kuitenkin on selvästi havaittavissa oireita uusista tuulista. Hitaasti mutta varmasti YKn on kääntämässä kasvonsa aikamme kaikkein ajankohtaisimpiin ongelmiin: taisteluun imperialismia vastaan, ydinaseiden leviämisen estämiseen, aseistariisunnan aikaansaamiseen ja rauhan lujittamiseen sekä kansainvälisen yhteistyön kehittämiseen.

Ei missään koko maailmassa perustuslakeja vaihdeta niin usein kuin latinalaisessa Amerikassa. Monet valtiot ovat itsenäisyyden julistuksensa jälkeen käyttäneet loppuun jo kaksikymmentä perustuslakia. Hondurasilla on vuoden 1824 jälkeen ollut jo hyvän joukon yli 120 hallitusta.

Maailman turuilta

PIKKU-KALLEN JUTTUJA

Pikku Kalle on menossa nukkumaan ja antaa tapansa mukaan hyvänyön suukon isälle ja äidille. Anna-Maijalle myös sanoo äiti perheen kotiapulaista tarkoittaen Kiitos ei, Kalle kivahtaa. Isäkin yritti äsken keittiössä, mutta sai korvapuustin.

Isä opettaa Kallen vuoden vanhaa pikkuveljeä kävelemään. Harjoituksia toistetaan jatkuvasti eikä aivan ilman menestystä: Kalle joka on tarkkaillut useampana päivänä näitä harjoituksia, tokaisee erään kerran. Isä, on aivan turhaa opettaa sitä kävelemään — meillähän on auto.

Erään kerran pikku Kalle tuli touhukkaana koulusta kotiin ja kertoi äidilleen: Opettaja kysyi tänään meiltä että tiedetäänkö me mistä vauvat tulevat. Liisa sanoi sitten että haikarat niitä tuo, ja Maija väitti että kätilöt kantaa niitä laukussaan.

Vai niin äiti sanoo hymähtäen. Mistäs sinä sanoit niiden tulevan? En mä sanonut mitään. No etkös sinä sitten tiedä mistä vauvat tulevat? Joo kyllä mä sen tiedän mutta en viitsinyt sanoa, ettei kaikki luulisi meitä köyhiksi. Miksi. Koska niitä tehdään meillä itse. Sanoi Kalle.

Kalle ja samanikäinen kaverinsa Ville keskustelevat kerran säästöpossuista ja säästämisestä. Minusta säästö-possuun säästäminen on lapsellista sanoo Kalle. Niinhän se on, vastaa Ville — sitäpaitsi se tekee lapsista saitureita. Joo, ja vanhemmista pankkirosvoja.

Koulussa opettaja kysyi pikku Kallelta: Jos minä annan sinulle ensin kaksi kaniinia ja sitten vielä kaksi lisää, niin montako kaniinia sinulla on. Viisi, kuului Kallen vastaus. Etkö sinä osaa laskea yhteen? Ihmettelee opettaja. Joo. mutta minulla on jo ennestään kotona yksi kaniini vastaa Kalle.

— Hiioppi.

Pres. Johnsonin luottamuspula omassa maassaan

Hanoin pommitusten yhteydessä USA:ssa täyteen liekkiin leimahtanut Johnsonin sanojen ja tekojen välisen ristiriidan arvostelu itsessään USAssa on jatkoa yhden ja toisen lehtimiehen siellä-täällä ilmaisemiin nurjiin ajatuksiin presidentin tavasta hoitaa suurvallan politiikkaa. Tämä pettymys on heijastunut erityisesti niiden amerikkalaisten kommentaattorien palstoilla, jotka ovat kokeneet shokkina Euroopan liittolaismaiden kielteisen suhtautumisen USAn Vietnamissa käymään sotaan.

USAn lehdistöön on lyhyessä ajassa levinnyt uusi käsite credibility gap, joka kai olisi suomennettava luottamuspulaksi. Tällä tarkoitetaan sitä että USAn tiedotusmiehet ovat lakanneet uskomasta presidentiin sanoihin. "Amerikan eniten lainatussa lehdessä" Newsweekissä luetteloi Charles Roberts — lehden edustaja Valkoisen talon armoitetussa lehtimieskaartissa — Johnsonin sanojen ja tekojen välisiä ristiriitoja kahden sivun mitalla ja ilmituo samalla USAn lehtimiesten yhteisen ja yleisen närkästyksen Johnsonin epätotuuksiin.

Charles Roberts kysyy itseltään ja lukijoiltaan, voiko presidentti ajan mittaan jatkaa tointaan näin laajan "skeptisismin,, epäuskon ja epäluottamuksen" keskellä. Hän torjuu myös sen Johnsonin avustajien väitteen, että lehtimiesten tyytymättömyyden takana olisivat republikaanit, jotka (tietenkin) käyttävät sitä hyväkseen vaalisuunnitelmissaan. Roberts toteaa, että tilanne on pres. Johnsonin itsensä luoma.

Newsweekin kirjoittaja arvostelee erityisesti Johnsonin koko- ja puolivalheita USAn neuvotteluhalusta Vietnamissa "missä tahansa, milloin tahansa" ja hänen ja hallituksen muiden edustajien puheita, joissa väitetään USAn olevan valmis kunhan vastapuoli vain "antaa merkin" Ilman U Thantia eivät amerikkalaiset olisivat saaneet tietää, että Hanoi syksyllä 1964 ja helmikuussa 1965 tarjosi neuvotteluja Roberts toteaa ja katsoo, että hallituksen versio Hanoin haluttomuudesta on pahoin murentunut.

Kun USA ryhtyi pommittamaan Pohjois-Vietnamia, väitti Johnson ensimmäistä pommitusta pelkäksi (yksinäiseksi) kostohyökkäykseksi. Pommitusten jatkuessa presidentti väitti, ettei hän ollut muuttanut strategiaa vaan vain taktiikkaa. Tosiasiassa Johnsen "muutti sodan koko luonnetta". Roberts toteaa katsoen epäluottamuksen kasvaneen kilpaa sodan laajentamisen kanssa.

Newsweekin kirjoittaja syyttää myrkkyyntyneenä Johnsonin hallitusta epävirallisen ennätyksen saavuttamisesta "luikerteluissa, puolitotuuksissa, salailussa ja harhaanjohtavissa dementioissa". Kysymyksessä ei olisi USA, ellei joukkoon mahtuisi naurettavilta tuntuvia yksityiskohtia. Johnsonin syntymäpaikasta ja -vuoteesta. Presidentin suorapuheinen serkku on kiistänyt nyt museoksi pyhitetyn paikan alkuperän ja TV:tä on pyydetty olemaan välittämättä kuvia vuoteesta, jossa Johnson presidentin oman tarinan mukaan on syntynyt — nämäkään tarinat eivät ole oikeita!

Roberts kuten muutkin amerikkalaiset kommentaattorit suree Johnsonin viimeisimmän lehdistöavustajan Bill D. Moyersin lähtöä — kolmannen vuorossa. Itseään kunnioittavat avustajat ovat toinen toisensa jälkeen jättäneet Johnsonin, joka on tällä tavoin tehnyt poliittisia vainajia monista demokraattisen puolueen kyvykkäimmistä edustajista. Republikaanit kokoavat sillä välin joukkojaan puolueensa liberaalisen siiven ympärille voittaakseen seuraavissa vaaleissa. Johnsonin on tehtävä jokin ratkaisu päälinjoissa — voitto 1968 vaaleissa edellyttää rauhan solmiamista.

— H. A.

KAIKKEIN RUMINTA AMERIKKALAISUUTTA?

Ruman amerikkalaisuuden uudeksi ilmentymäksi nimittää Newsweek USA:n laskelmoitua hitautta vastauksen annossa Intian viljanostopyyntöihin. Vaikka uutisia nälänhädästä ja kiireellisestä viljantarpeesta esiintyi koko viime syksyn maailman lehdistössä, ei Valkoinen talo viikkomääriin reagoinut Intian pyyntöihin. Vihdoin — päivää-paria ennen joulua — presidentti Johnson ilmoitti USA:n myyvän Intialle 900 000 tonnia vehnää Intian pyytämän 2 miljoonan tonnin sijasta.

Amerikkalaisuuteen luottavat lehdet selittivät viivytystä sillä, että USA haluaa painostaa muitakin maita lähettämään elintarvikkeita ja Intiaa itseään tehostamaan kotoisia avustustoimia. Sitä ennen oli pääministeri Indira Gandhi (16.12.) vedonnut kansaansa esittäen toivomuksen, että ne maan alueet, jotka eivät ole kärsineet niin pahoin kahden viime vuoden kadosta, söisivät vähemmän ja antaisivat panoksensa samana päivänä perustetulle kotimaiselle elintarvikeapu-elimelle. Nälänhädän kohtaamilla alueilla, ilmoitti elintarvikeministeri Subramaniam samoihin aikoihin, elää 50—70 miljoonaa ihmistä.

USA:n viljatoimitusten keskeyttäminen, niin arveli senaattori George McGovern joulukuun puolivälissä, kärjistää nälkätilannetta. Joulun alla tehty toimituspäätös merkitsee, että myyty vilja saapuu perille Biharin ja Uttar Pradeshin nälkäalueille vasta helmikuussa.

Villakoiran ydin koko tarinassa on kuitenkin USA:n maatalous- ja "Ruokaa rauhan puolesta"-ohjelmissa tehty täysremontti, joka edellyttää tämänkaltaisen avun antamista vain silloin, kun apu palvelee USA:n ulkopolitiikan etuja ja edellytyksellä, että avunsaajamaa auttaa itse itseään ja niin tehdessään "toimii tiukasti amerikkalaisten neuvojen mukaan".

USA toisin sanoen on vahvistanut lailla uuden käsityksen "avusta" — myytyjä elintarvikkeita käytetään peukaloruuvina. Avunsaajien on oltava USA:n mieliksi ja kehittäessään ainoaa todella tehokasta apua — omaa apuaan — siinäkin toimittava "tiukasti amerikkalaisten neuvojen mukaan".

USA:n uudessa maatalouslaissa on luovuttu myös eräistä aikaisemmista tuotantorajoituksista: viljalla on nyt menekkiä ja lisäksi se näyttää sopivalta pakotteelta levitettäessä amerikkalaista elämäntapaa muuhun maailmaan. Intian (ja Ceylonin ja Pakistanin) elintarvikepulan yhteydessä on viitattu mm. Neuvostoliiton viime vuotiseen hyvään satoon — NY Herald Tribunen mukaan se oli 20 miljoonaa vehnätonnia.

Neuvostoliitto lahjoitti joulun alla Intialle 200 000 tonnia vehnää ja äskettäin ilmestynyt NY Times kertoo, että se parhaillaan tekee sopimusta Egyptin kanssa kaikkiaan 650 000 vehnätonnin myynnistä Egyptille, jonka tuontitarve on 2,4 milj. tonnia. Viljan myyminen Egyptille ei ole vastannut "USA:n ulkopolitiikan etuja", Egyptihän ei ole saanut USA:lta vastausta ostotarjouksiinsa. — Neuvostoliitto lienee toisaalta halukas rakentamaan itselleen jonkinlaisia viljavarastoja, jotta parin edellisen kadon aiheuttama vaikea tilanne ei uusiintuisi.

Ensi kesäkuussa lasketaan USA:n viljavarastoissa olevan 400 miljoonaa bushelia vehnää. Nyt alkaneen vuoden vehnäsadoksi arvioidaan 1,6 mrd bushelia. Elintarvikkeiden käyttämiseen poliittisena peukaloruuvina ei USA:n lehdistö ole sanottavammin reagoinut, mutta maatalousohjelman johtaja Richard Reuter erosi äskettäin virastaan tyytymättömänä tapaan, jolla USA "johtaa taistelua nälkää vastaan".

H. A.

Kuparisotaa Kongossa

Hyvää joulumieltä tuskin tunsivat L'Union Minieren osakkeenomistajat ja johtajat, sillä Kongon hallitus ilmoitti aivan joulun alla — 23. joulukuuta — muodostaneensa kongolaisen yhtiön Generale Congolese De Miniere joka ryhtyy hoitamaan L'Union Minieren kaivostoimintaa Kongossa. Samanaikaisesti annettiin tieto, että Kongon hallitus on julistanut L'Union Minieren kuparinviennin Kongosta saartoon.

Pikkurahoista ei olekaan kysymys, sillä belgialaisen yhtymän voitto oli vuonna 1965 $16,860,000.

L'Union Minieren kaivostoimintaa rahoittaa huomattavalta osalta Kongon budjettia, mutta Mobutun hallitus on katsonut, että parempi jättää koko voitto kotimaahan. Niinpä se määräsi, että yhtymän pääkonttori joka sijaitsee Brysselissä, on siirrettävä Kinshasiin. Tähän kuparikonsernin edustajat vastasivat ylhäisen alentuvasti ei.

Ja kun neuvottelut eivät johtaneet tulokseen, oli päätöksenä oman kongolaisen yhtiön muodostaminen.

Monopolistit ovat tietysti kovasti "loukkaantuneet" tällaisesta omaisuutensa ryöväämisestä. Belgialaisissa oikeistolehdissä sanotaan Kongon hallituksen toimenpiteitä "laittomiksi" ja uhataan, että "Kongo saa maksaa" ja että asiasta tulee "mitä ikävimpiä seurauksia".

Tshomben nimikin vilahtelee taas asian yhteydessä. Libre Belgique lehti sanoo suoraan, että selkkauksen ainoa ratkaisu on Tshomben paluu. Muistiin palautuu vuosi 1960, jolloin L'Union Minieren toimesta järjestettiin Katangan "itsenäistyminen". Tshombella on edelleen Belgiassa käynnissä palkkasotilaiden värväystoiminta. Jokin aika sitten ilmoitettiin Belgian hallituksen taholta virallisesti, että tällainen värväystoiminta on lopetettu. Kongolaiset piirit väittävät ilmoitusta "silmänlumeeksi" ja kertovat, että Tshomben palkkasotureita on jo valmiina siirrettäväksi Angolaan lähelle Kongon rajaa. Näin ollen kovia kokeneessa ja monien kohtaloiden läpikäyneessä Kongossa voi jälleen olla odotettatvissa aseellinen puuttuminen asioihin L'Union Minieren toiminnan ja tietysti osakkeenomistajien voittojen pelastamiseksi.

— Paavo Ruonaniemi.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

SIINÄ PUHEESSA ON PERÄÄ

Vapaa Sanan uusi pakinoitsija, nimimerkki "Vatupassi", esitti tiistaina eräitä mielenkiintoisia ajatuksia täkäläisten kansalaistemme yhteistoiminnan tarpeellisuudesta.

Kierreltyään hyvään alkuun päästäkseen Neuvostoliiton, Amerikan, Ruotsin ja Suomen, "Vatupassi" sanoo joka puolelta löytyvän "merkkejä paranevista suhteista" ja esittää että eiköhän olisi meidän ulkosuomalaisten aika seurata tätä hyväksi koettua suuntaa.

Tämän jälkeen kirjoittaja jatkaa:

"Jos ei nyt heti alkuun perusteta koko maan tai mantereen peittävää suomalaisten keskusseuraa, niin voisi ainakin tänä juhlavuonna tuumia perinpohjin, ovatko ne aidat, jotka eri seuroja ja yhdistyksiä ja seurakuntia erottavat sittenkään niin korkeita kuin ne halutaan nähdä. Jos tuumitaan, että suomalaiset eivät ole 'yhteen määkivää lammaslaumaa' niin sama tuo. Silloin on valittu toinen kahdesta mahdollisuudesta. Voidaan määkiä yhdessä tai erikseen. Torontossa olisi kuitenkin mukavampi kuunnella itsenäisyyspäivän konserttia suomalaisten kirkossa eikä lainata kirkkoa muilta kansallisuuksilta. Samaten tänne olisi saatava kunnolliset tilat muitakin kokoontusia varten; sellaiset, joita voisi näyttää muunkinmaalaisille millaista on suomalainen sisustustyyli, huonekalut, maisema jne. Tällaisen yrityksen aloittaminen kävisi jo Centennial projektissa. Sen vuoksi kannattaisi muutaman vuoden ajaksi unohtaa enimmät mielipide erot ja toimia yhdessä. Kun talo olisi valmis, olisi siellä hyvät tilat jatkaa välien selvittelyä."

Tässä, rakkaat rantasalmelaiset, on paljon sellaista, josta kannattaa vaihtaa mielipiteitä niin puolelta kuin toiseltakin.

Joitakin yksityiskohtia ehkä lukuunottamatta edellä esitetyssä lainauksessa on useita sellaisia ajatuksia, jotka ovat hyvin tunnettuja Vapauden lukijoille.

Ehdoton tosiasia myös on, että vain yhteisvoimin toimien voisivat täkäläiset kansalaisemme esimerkiksi Centennial juhlan yhteydessä parastansa esittää ja näyttää.

Mutta siitä huolimatta on eräillä paikkakunnilla kieltäydytty tällaisesta yhteistoiminnasta joko yhden tai toisen syyn — oikeammin tekosyyn nojalla?

Joillakin piireillä saattaa olla sellainen käsitys, että tällaisella yhteistoiminnasta kieltäytymisellä voidaan muka jotakin järjestöä tai ryhmää loukata tai ainakin sen asemaa vaikeuttaa.

Tämä sellaisenaan on tietenkin hölynpölyä, sillä esimerkiksi Centennial juhliin osallistumista ei voida millään vänkäpelillä keneltäkään kieltää. Mitä yhteistoiminnasta kieltäytyjät voivat aikaansaada, on yhteisen panoksemme heikentäminen ja siitä kärsimme kaikin. Ei ole aivan tuulesta temmattu sananparsi, että "omalle puolleen sika kiusaa tekee kun purtilonsa kaataa".

Allekirjoittaneelle suotanee vapaus palauttaa mieleen, että me olemme vuosikausia olleet sitä mieltä, että kaikista todellisista ja oletetuista erimielisyyksistä huolimatta, täkäläisten kansalaistemme edessä on sittenkin paljon enemmän yhdistäviä, kuin hajoittavia kysymyksiä.

Emme liioin väitä sitäkään, että harkitusta ja vakavamielisestä yhteistoimintapyrkimyksestä huolimatta vasemmistokin joutuu kantamaan osavastuun nykyisestä hajaannustilanteesta.

Mutta "tikulla silmään sitä joka vanhoja muistelee". Tärkeätä ei ole nykyhetken kannalta katsoen se, mitä on puolin ja toisin ennen tehty tai tekemättä jätetty. Tärkeätä ei ole sekään, mitä todellisia tai oletettuja erimielisyyksiä keskuudessamme on. Kaikkein tärkeintä on pitää mielessä, mitä nykytilanne meiltä vaatii, ja mitä mahdollisuuksia se meille antaa esimerkiksi kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimisen tiimoilta.

Me tervehdimme lämpimästi "Vatupassin" esittämiä ajatuksia yhteistoiminnan tärkeydestä. Tuhannesti parempi on kilpailla siitä, kuka meistä voi parhaiten omalla sarallamme yhteistoimintaa edistää kansalaistemme yhteiseksi hyväksi, kuin se, jos yritetään usein keinotekoisin menetelmin ylläpitää Jumulan ja Tanulan raja-aitoja.

Puhumalla asiat selviävät, kuten sanotaan, mutta kauniimmillakin puheilla on kantavuutta vasta silloin, jos niiden katteeksi saadaan käytännöllisiä tekoja.

Tässä yhteydessä pyydämme viitata tänään lehdessämme julkaistavaan torontolaiseen paikkakuntakirjeeseen, jossa esitetään suorastaan hämmästyttävä viittaus siihen, että Vapaa Sana on kieltäytynyt julkaisemasta maksullista ilmoitustakin, minkä CSJ:n osasto on kuulemma lähettänyt?

Vapaa Sanalla on tietenkin siihen täysi oikeus, eikä meillä ole mitään aikomusta pitää sen johdosta mitään sanavapautta koskevia moraalisaarnoja. Ei sittenkään, vaikka Vapaudessa julkaistaan minkä tahansa laillisesti toimivan yhdistyksen, seuran ja muun ryhmän ilmoituksia ja annetaan lisäksi rajoitetusta palstatilasta huolimatta vähän vapaata "puhvimainostustakin" ilmoittajalle kuin ilmoittajalle.

Mahdollisesti edellämainittu ilmoituksen julkaisukielto johtuu mieluumminkin jostakin väärinkäsityksestä, kuin tarkoituksellisesta "ohjelmasta"?

Jokatapauksessa olisi asiasta väärinkäsitysten välttämiseksi mukava saada selvittävä vastaus.

Lopuksi toivomme, että avoin keskustelu yhteistoiminnan tarpeellisuudesta, mahdollisuudesta ja vaikeuksistakin, saisi "Vatupassin" pakinan jälkeen uutta virikettä molemmissa lehdissä. — Känsäkoura.

Urheilua

Suomi hallitsi tapahtumia luisteluottelussa

Suomen ylivoimaiseen 21 pisteen voittoon päättyi Kouvolassa käyty Suomen ja Leningradin välinen luisteluottelu. Ottelun loppupisteet olivat Suomi 1 750,675 ja Leningrad 1 771,973. Heikon lumisateen ja tuulen haittaamia kilpailuja oli saapunut seuraamaan vain satakunta katsojaa.

Tuloksia:

Miehet 1 500 metriä: 1) Jouko Launonen, Suomi 2.16,7; 2) Seppo Hänninen, Suomi 2.17,1; 3) V. Vasnjetsov, Leningrad 2.17,5.

Miehet 10 000 metriä: 1) Launonen 16.42,5; 2) Helen 16.59,5 (Uusi TUL:n ennätys); 3) K. Hietala 17.09,5.

Maaottelupisteet: Suomi 258,450 — Leningrad 263,195.

Naiset 1 000 metriä: 1) Kaija-Liisa Keskivitikka, S 1.40,2; 2) Kaija Mustonen, S 1.42,1; 3) Arja Kantola, S 1.42,6.

Maaottelupisteet: Suomi 101,150 — Leningrad 102,800.

Naiset 3 000 metriä: 1) Keskivitikka 5.28,3; 2) Mustonen 5.28,8; 3) Dubenskaja 5.39,2; 4) Rylova 5.40,5.

Maaottelupisteet: Suomi 109,515 — Leningrad 113,316.

Nuorten 1 500 metriä: 1) Pekka Halinen, S 2.16,0; 2) Kimmo Koskinen, L 2.19,8; 3) V. Makarov, L 2.19,9.

Maaottelupisteet: Suomi 91,933 — Leningrad 93,500.

Nuorten 5 000 metriä: 1) Makarov 8.14,5; 2) Halinen 8.25,4; 3) Koskinen 8.28,0; 4) Bazhanov 8.42,5; 5) Syvänen 8.44,5; 6) Kovalerov 8.48,7.

Maaottelupisteet: Suomi 101,340 — Leningrad 101,700.

Maaottelun ulkopuolella lasketut henkilökohtaiset yhteispisteet.

Miehet: 1) Launonen 186,902; 2) Krot 190,762; 3) R. Hietala 193,190; 4) Helen 193,712; 5) Kistchenko 194,158; 6) K. Hietala 194,335; 7) Hänninen 194,415; 8) Ivanov 194,440; 9) Apostolov 195,642; 10) Hjellman 195,775; 11) Koshijakov 195,903.

Naiset: 1) Keskivitikka 205,917; 2) Mustonen 207,350; 3) Dubenskaja 209,483; 4) Rylova 211.966; 5) Kantola 212,666; 6) Matvejenko 214,117.

Nuoret: 1) Helinen 189,206; 2) Makarov 189,416; 3) Koskinen 190,350; 4) Bazhanov 193,934; 5) Syvänen 194,217; 6) Kovalerov 197,670.

Neuvostoliitto löi Canadan 5—3

Kitchener. — Neuvostoliitto löi torstai-iltaisessa jääkiekko-ottelussa Canadan maajoukkueen maalein 5—3. Tämä oli tällä kertaa näiden kilpaveikkojen viimeinen ottelu.

Tällä kertaa oli Canadan joukkue selvästi niskan päällä, sillä Canada voitti neljästä ottelusta 2 ja Neuvostoliitto 1, yhden ottelun päättyessä tasapeliin.

Seuraavan kerran nämä joukkueet kohtaavat toisensa noin 10 viikon kuluttua Wienissä pidettävissä jääkiekkoilun maailmanmestaruuskilpailuissa.

Toronton osasto pyrkii edelleen rakentavaan yhteistoimintaan

Toronto. — Toronton osaston kokouksessa, joka pidettiin tk. 9. päivän iltana Don Haalilla, oli ensimmäinen osastomme kokous Canadaan 100 vuotispäivän, Vapauden kultavuoden, Suomen itsenäistymisen 50 vuotispäivän ja neljänneksi vielä Toronton osaston järjestettävänä olevan SUURJUHLAVUODEN kokous. Ottaen kaikki tämä huomioon, meillä on Torontossa todella vastuunalainen vuosi alkamassa.

Kokoukseen olikin saapunut enemmän kuin tavallisesti osaston toimeliaimpia jäseniä. Kokouksessa yleensä oli alusta loppuun asti tämän moninkertaisen juhlavuoteemme valmistautuminen tärkeimpänä johtolankana.

Helmikuun 12. pnä pidettävää vuosikokousta varten nimitettiin kaksi puheenjohtajan ehdokasta ja 8 ehdokasta johtokuntaan ja vielä lisää ehdokkalta luvattiin nimittää vuosikokouksessa jossa toivotaan olevan puolta enemmän osaston jäseniä paikalla. Kokouksessa päätettiin lähettää myöskin edustajisto ottamaan yhteyttä toisten kaupunkien toimivien suomalaisten seurojen ja yhdistysten kanssa tarkoituksella saada yhteistoimintaa jos se on mahdollista kuten esimerkiksi Sudburyssa — saada järjestetyksi yhteisiä todella kaikkia suomalaisia käsittäviä konsertteja, näytelmätilaisuuksia ym., kulttuuritilaisuuksia Canadan 100-vuotisjuhlien yhteydessä. Meillä olisi Torontossa suuria mahdollisuuksia todella valtaviin tilaisuuksiin, jos saataisiin kaikki ryhmät yhdistettyä järjestämään vaikkapa vain yhden tilaisuuden tai useamman. Siten näytettäisiin parhaiten suomalaisten ottamaa osaa Canadan 100 vuotiseen kehitykseen samalla kun tuotaisiin kunniaa 50 vuotta täyttävälle ITSENÄISELLE SUOMELLE. Edustajiksi hyväksyttiin Henry Huhtanen näyttämöltä, Paul Hietala kuorosta ja A. Nummi osastosta. Tarkoitus heillä on ottaa ensiksi yhteys konsuli Swen Stadiukseen koska ajatuksenamme oli, että hän on useimpien seurojen jäsen, ja tietää ainakin eri seurojen toimitsijoita ja toimintamuotoja, joten hän voi avustaa edustajistoamme siten yhteyksien saannissa.

* * *

Kokouksessa tuoduista eri komiteoiden raporteista ilmeni, että näytelmäfestivaalin valmistelut ovat hyvässä menossa. Näytelmiä harjoitellaan ja näyttämö harjoittelee "Salon ruusu" näytelmää, joka tullaan pian esittämään. Suurjuhla-näytelmän tulee ohjaamaan Henry Huhtanen. Näytelmän nimestä tullaan aikoinaan antamaan tietoja ja se tullaan esittämään "omalle väelle" maalis- tai huhtikuun aikana.

Suurta suosiota saanut Kalevalafilmi SAMPO tullaan esittämään Don haalilla toisen kerran tammikuun 22. pnä kello 4 ip. Kaikkien tulisi pitää se mielessä ja kertoa siitä ystävilleen. Myöskin Vapaa Sanaan päätettiin siitä laittaa maksullinen ilmoitus jos lehti ottaa meidän ilmoituksemme — aikaisemmin kun on yritetty he eivät ole rahalla maksettua ilmoitustakaan ottaneet. Nyt yritämme paremmalla onnella.

* * *

Kokouksessa kuultiin myöskin rahastonhoitajan raportti jota pidettiin erikoisen hyvänä. Samaten sitä kun kabarettikomitea ilmoitti uudenvuoden kabaretista olleen yli $700,00 puhdasta tuloa. Kokouksessa luettiin kirje Vapauden johtokunnalta, joka jätettiin sitten osaston johtokunnalle, joka tulee huolehtimaan siinä esitetyistä erikoistehtävistä tuoden ne jälleen kokoukselle omilla ajoillaan.

* * *

Osaston miehet päättivät pitää osastomme hyväksi laatikkopäivälliset helmikuun 19. pnä ja sitä varten kutsuttiin yleinen miesten kokous, johon kaikkien miesten tulisi saapua helmikuun 1. päivän iltana.

Kokous kehoitti myöskin kaikkia suomalaisia saapuman tri Endicotin puhetilaisuuteen, joka on Don haalilla tk. 17. pnä kello 8 illalla. Hän tulee puhumaan Vietnamin ja Kiinan tilanteesta ja viimeaikaisemmista tapahtumista siellä.

* * *

Osastomme vuosikokous pidetään helmikuun 12. pnä kello 2 ip. ja silloin tulisi kaikkien osaston jäsenien saapua kokoukseen, että saadaan suurella joukolla asiat ja eri osastomme koneistot hyvään kuntoon tänä työntäyteisenä juhlavuotenamme.

Victor

Kaavamaisuutta intiaaniasiain hallinnossa?

Cornwall. — St. Regis-reservialueen yhdyskuntavirkailijan toimesta erotettu 34-vuotias Gerald Gamlbill sanoo joutuneensa virkavaltaisen ahdistuksen kohteeksi taistelussa intiaaniasiain ministeriön jäykkämielisiä ja vanhanaikaisia virkailijoita vastaan, kuten hän selittää.

Hän sanoi pysyttelevänsä reservillä omatakeisena yhdyskunnan kehitysmiehenä huolimatta 12 jäsenisen heimoneuvoston enemmistön kehoituksesta, että hän poistuisi.

Hän sanoi, heimoneuvoston olleen intiaaniasioitten osaston painostuksen alaisena.

Kun päätöslauselma hyväksyttiin elokuun viimeisenä päivänä, niin mr. Gambill muutti reserviltä pois erääseen motelliin. "Minä luulin, että väestön taholta olisi ollut toivomus päästä minusta eroon. Kuitenkin, sen jälkeen kun alkoi tulla anomuksia, että siirtyisin takaisin reserville, minä palasin sinne lokakuun 28:tena päivänä."

Hän sanoi, että oli huomattavissa, että heimoneuvoston päätöslauselma ei edustanut enemmistön mielipidettä. Ainoastaan 15 prosenttia äänestyskelpoisista reservillä, jossa on 2,800 asukasta, äänesti neuvoston vaaleissa, hän sanoi.

Mr. Gambill, Michiganin yliopistossa sielutieteessä ja matematiikassa oppiarvon saanut, entinen lasten apuyhdistyksen hallintavirkailija Sudburysta, ja entinen toimihenkilö mielentilahäiriössä olevien lasten parissa, sanoi että hän vaimonsa, kahden lapsensa sekä kolmen ottolapsensa kanssa koettaa järjestää siten, että heidän elinehtonsa olisi turvattu ja että he voisivat pysyä reservillä.

Hän sanoi, että yhdyskunnan kehitysvirkailijoiden ja hallintavirkailijoiden välinen kamppailu on käynnissä monella reservialueella Canadassa.

Hänen olettamuksensa mukaisesti ainoastaan 27 luvatusta 60:stä kehitysvirkailijasta on hallituksen virkatehtävissä yli Canadan — ainoastaan 14 näistä työskentelee reserveillä.

Kaksitoista näistä 27:stä on tyytymättömiä ja tulee jättämään toimensa piakkoin, hän sanoi.

Hän sanoi, että hallintavirkailijoiden eräänlainen kostonhimo yhdyskunnan kehitysvirkailijoita kohtaan on kehittynyt heidän muuttumattomasta, kaavamaisesta ajattelutavasta ja kykenemättömyydestä käsittää mitä yhdyskuntakehitys tarkoittaa.

Oulun lohi, Kokemäen siika ja Hämmeen piika on paraita maailmassa.

Kangasala

★

— Ei miäs merta sy', mut ei tuulelkah elä.

Iiti.

Canadassa 2,629 kreikkalaista merimieskarkuria

Ottawa. — Tammikuun ensimmäisestä päivästä marraskuun viimeiseen päivään mennessä on 2,629 kreikkalaista merimiestä karannut laivoistaan Canadan satamissa kerrottiin alahuoneelle keskiviikkona. John C. Munro, siirtolaisuusministeri Marchandin parlamentaarinen sihteeri esitti lukumäärän vastaukseksi Stanley Haidaszin (L. Parkdale) alahuoneessa tekemään kysymykseen.

Tästä lukumäärästä on 1,549 saatu kiinni tai on antautunut siirtolaisuusvirkailijoille, osoittaen halua jäädä pysyväisesti asumaan Canadaan. Heistä on 455 saanut luvan jäädä maahan 1,072 on karkoitettu ja 22 odottaa asiansa päätöstä.

Saman aikamäärän kuluessa 66 laivoista karannutta Jugoslavian kansalaista on saatu kiinni tai on antautunut ja anonut Canadassa oleskeluoikeutta. Tästä määrästä on 31 karkoitettu, neljä on odottamassa juttunsa päätöstä ja 31:n on sallittu jäädä Canadaan.

Algoma ja muurarit kaukana toisistaan

Sault Ste. Marie. — Eräs maakunnan sovitteluvirkailija sanoi epäonnistuneensa yrittäessään täällä torstaina saada Algoma Steel-yhtiötä ja muurareita neuvottelemaan uudelleen työsopimuksesta. Neuvottelut katkesivat tammikuun neljäntenä päivänä tänä vuonna.

J. D. Speranzini, Ontarion työministeriöstä, sanoi: "Minä olen varmistunut siitä, että en saa näitä kahta riitapuolta yhteen. He ovat asioissaan liian kaukana toisistaan."

Hän sanoi raporteeraavansa pääsovitteluvirkailija William Dickielle ja tulevansa sitten keskittämään tarmonsa saadakseen teräsyhtiön ja rautatielaisten veljesliitot lähentymään toisiaan neuvotellakseen uudesta työehtosopimuksesta.

Veitti rukiisen leivän särvin.

Akaa

★

Järjästään, järjästään! sano vanhapiika kun tanssaan haettiin.

Humppila

URHEILUPAKINAA

Jälleen olemme uudessa vuodessa uusin toivein kaikissa asioissa. Melkein kaikissa maissa joissa harrastetaan urheilua, on myöskin tapana valita vuoden paras urheilija, jolle annetaan siitä palkinto, huomioiden kilpailun olosuhteet, vastuksen kireys ja kovuus ja sen kansainvälinen merkitys. Niin on tehty meilläkin täällä Canadassa, mutta kun täällä on monessa muussakin suhteessa asioissa kummallisuutta niin on tässäkin. Täällä on valittu kaksi parasta urheilijaa kun muissa maissa vain yksi. Täällä on valittu parhaaksi vuoden naisurheilijaksi Elaine Tanner joka saavutti Brittiläisen Kansojenyhteisön mestaruuskilpailuissa Jamaikassa Canadalle neljä kultamitalia ja kolme hopeamitalia, tapaus ja saavutus jonka harva urheilija maailmassa on voinut saavuttaa. Siihen voimme verrata suomalaisista vain Hannes Kolehmaisen saavutukset Tukholman olympiakisoissa 1912, ja Nurmen Paavon legendaariset saavutukset. Toiseksi on täällä valittu miesurheilija ja Amerikan jääkiekkojoukkueessa meitä vastaan "vihollisena" pelaava Bobby Hull.

Kummallista. Kumman saavutukset kansainvälisessä urheilupuntarissa punnitaan tulosten perusteella korkeammelle? Miehenkö joka pelaa jääkiekkoa Chicago Black Hawk'issa vaiko nuoren tytön ihmeellinen saavutus ja seitsemän mitalia? Vastaus on tahallisesti selvä. että maailman urheiluarvostelijat asettavat Elainen saavutukset verrattomasti korkeammalle. Mies pelaa jääkiekkoa koko sesongin, mutta Elainella oli vastassaan koko Brittiläisen Kansojenyhteisön koko vahva ja kova joukko. Mitä me rupeamme juhlimaan miestä vaikka hän sattuukin olemaan Canadassa syntynyt, mutta ei pelaa mainetta ja kunniaa omalle maalleen, vaan tappelee kynsin hampain meidän maatamme ja sen puolesta pelaavia miehiä vastaan. Voitaisiin olettaa, että jos Bobby Hull pelaisi Canadan joukkueessa, hän pelillään varsinkin nyt, jolloin voitto näyttää menevän jollekin joukkueelle rajan takana, voisi ratkaisevasti vaikuttaa voittoomme kotona.

Mutta mitä siitä, uskotaanko me aina vaan siihen vanhan miehen, nykyajan olympiakisojen herättäjän paroonin De Coubertinin lausuntoon joka jo on kulunut nukkavieruksi "pääasia ei ole voittaa, vaan kilpailla rehdisti". Kilpailussa on aina pääasia voittaa ja ellei siitä ole kukaan urheilija ellei kieltäytyvää elämää, harjoittelisi hirveästi vuodesta vuoteen, eikä meidän tulostamme olisi siinä korkeudessa missä se tänä päivänä on kaikissa kansainvälisissä kilpailuissa.

Kun nyt tässä puhumme jääkiekkoilusta niin täytyy kiinnittää panna merkille vanhan kotimaan Suomen jääkiekkoilun nousu ja kehitys ylöspäin. Siellähän nyt onkin Tshekkoslovakialainen jääkiekkovalmentaja, joka aikoinaan on pelannut maansa maajoukkueessa ja hänen työnsä näyttää kantaneen jo vähässä ajassa hyviä tuloksia. Juurihan kuulimme että Suomen maajoukkue oli lyönyt Canadan Euroopassa vierailevan Drumheller Miners joukkueen murskaluvuin 8—2 ja voittivat myöskin Itä-Saksan maajoukkueen joka on voittanut Ruotsin. Nämä ovat ilahduttavia saavutuksia... Osansa myöskin on suomalaisten menestyksessä siinä, että nyt on Suomeen saatu kaksi jäähallia, Tampereelle ja Helsinkiin ja pelaajat ja luistelijat siis pääsevät nyt ajoissa myöskin harjoituksiin.

Jäädäänpä odottamaan miten suomalaiset pelaavat Wienissä maailmanmestaruuskilpailuissa. Voiko Suomi nyt kun se näyttää olevan paremmassa kunnossa kuin koskaan ennen jäädä A-sarjaan vai tipahtaako se B-sarjaan. Viime talvena oli vaarassa että Suomi tipahtaa B-sarjaan, mutta säästyi siitä kuitenkin ja sinne joutui Puolan maajoukkue, joka tänä talvena oli vierailumatkalla täällä Canadassa ja näimme sen pelaavan täällä Sudburyssakin voittoisesti.

Pidetään peukkua pystyssä vanhan kotimaan pojille ja myöskin Canadalle jolla tällä hetkellä on vaarallisen hyvä ja kova joukkue ja joka voi tuoda, jos onni potkii, pitkästä aikaa nyt maallemme maailmanmestaruuden. Siltä ainakin näyttää heidän pelinsä täällä Canadan 100-vuotisturnauksessa jossa voitto tuli Neuvostoliiton vahvasta ja pelätystä joukkueesta. Pääasia voittoon on kaikissa kilpailuissa usko omaan voittoon ja voimaan, jos sitä puuttuu niin parhainkaan joukkue ja urheilija ei voita. Urheilijan henkinen panos kireissä hermokilpailuissa ratkaisee, se nähtiin Suomen joukkueesta tappiollisesti Budapestin Euroopan mestaruuskilpailuissa, Suomi —Ruotsi maaottelussa ja muissa. — Tekonimus.

Ontario johtaa maitokokeissa

Toronto. — Ontarion maatalousministeri William Steward sanoi maidon myyntilautakunnan (Milk Marketing Board) vuosikokouksessa torstaina, että uusi menetelmä tuottajille maksettavan maidon hinnan määrittelemisessä tullaan esittämään kautta Ontarion tänä vuonna.

Uutta n.s. infra-red rays laitetta käytetään maidon rasva — ja valkuaisainepitoisuusmäärän toteamiseksi, hän sanoi.

Hän jatkoi, että Ontario tulee olemaan ensimmäinen alue maailmassa, jossa tätä systeemiä käytetään näin laajassa mitassa.

Prof. D. A. Biggs, Guelphin yliopiston meijerituotteiden kemiallisen osaston pää sanoi uuden menetelmän olevan nopeamman ja vähentää erehdyksiä, jotka nykyistä. Etelä-Ontariossa yleisesti käytössä olevaa menetelmää käyttäen ovat mahdollisia.

Haastattelussa prof. Biggs sanoi kahdeksan infra red laitetta tuotettavan Englannista niiden kahden lisäksi, jotka jo ovat käytössä. Laitteet maksavat noin 16,000 dollaria kappale.

"Tämän pitäisi tyydyttää tuottajia, jotka ovat sanoneet, että heidän lähettämänsä maito on luokiteltu epäoikeudenmukaisesti," sanoi prof. Biggs.

Siltoja valmistunut Saimaan kanavalle

Helsinki. — Ensimmäiset sillat Saimaan kanavan Suomen puoleisella osalla ovat valmistuneet. Soskuan sulkujen yhteyteen rakennetut ns. läpisillat. Myös Nuijamaan kiinteä, 173 metriä pitkä maantiesilta on käytännöllisesti katsoen valmis. Liikenne voidaan sen yli aloittaa tammikuun alkupäivinä. Suomen puolelle tulee kaikkiaan kuusi maantiesiltaa sekä yksi rautatiesilta.

Nuijamaalla on myös aloitettu kanavatyömaan viimeinen maankaivuu-urakka. Kaivettavan osan pituus on alun kolmatta kilometriä.

Mustolan ja Soskuan valmistuneet sillat ovat kahdeksan metriä leveitä, ja läpän pituus kummassakin sillassa on 13,80 metriä. Samanlainen silta, joka ei kuulunut alkuperäiseen siltasuunnitelmaan rakennetaan myös Kansolaan.

Lauritsalan kiinteä 230 metriä pitkän maantiesillan rakennelmat ovat myös valmiit ja sillan valaminen tapahtuu lähiaikona. Myös rautatiesillan tukipilarit ovat paikoillaan. Niiden päälle tulee 186 metrin pituinen yhtenäinen teräskansi. Silta valmistuu ensi kesään mennessä.

Kaikki Saimaan kanavaan tulevat kahdeksan sulkua Neuvostoliiton puolella olevaa Rättilän sulkua lukuun ottamatta ovat myös rakenteilla ja Soskuan sulku on viimeistelyä vailla valmis.

Sukellusveneitä Etelä-Afrikkaan

Haag. — Hollannin hallitus on myöntänyt vientiluvan kolmelle Etelä-Afrikkaan toimitettavalle sukellusveneelle, ilmoitti sanomalehti De Telegraaf äskettäin.

Lehden mukaan sukellusveneet on rakennettu Hollannin laivaston telakoilla. Muuan sosialistipuolueen parlamentin jäsen on tehnyt asiasta kirjallisen kyselyn, mutta ulkoministeriön edustaja ei suostunut kommentoimaan lehtitietoa ennen kuin hallitus on vastannut kyselyyn. Hän mainitsi kuitenkin, että uutinen "on väärä siinä muodossa, jossa se on kirjoitettu". Hän lisäsi hallituksen antavan vastauksensa aivan lähiaikoina.

KAUNEIMMAT KUKAT

WM. EKLUNDILLE

hänen 60-vuotissyntymäpäivänsä johdosta!

Onnea ja menestystä sekä monia pirteitä elonvuosia lisää toivottavat allamainitut toverit:

Lyyli ja Vilho Toikko	**Wm. Laine**
Helvi ja Walter Wäyrynen	**Konrad Honkimaa**
Tyyne ja Herman Sillman	**Hilma Ahlfors**
Katri ja Oscar Mäklin	**Topi Rintamäki**
Lili ja Sam Pukkala	**Veli Kentala**
Helen ja Kusti	
Ilmi Syrjä	**Hellen Johnson**

PORT ARTHURIN OSASTON KOKOUKSESTA

ONNELLISTA JA MENESTYKSELLISTÄ JUHLAVUOTTA 1967

toivotamme kaikille tuttavillemme!

Helen ja Walter Smith
Toivo Järviaho
Onerva ja Väinö Matikka
Ernest Pannula,
Box 1199
Arvi Metsälä perheineen

ATIKOKAN ONTARIO

Matkustakaa ja rentoutukaa

M/S BATORY-LAIVALLA

POLISH REGISTRY

Matkustakaa kaikessa mukavuudessa Montrealista — EXPO 67 sydämestä — Kööpenhaminaan ja Gdyniaan — Euroopan sydämeen. Rentoutukaa ja nauttikaa elämästä sydämenne syvyydessä — kuuluisasta kansainvälisestä ruoasta, kohteliaasta palvelusta, tarunomaisesta viihdytyksestä ja erinomaisesta matkakumppanien seurasta. Tämä kaikki tapahtuu M/S BATORY-laivalla. Varatkaa nyt paikkanne erikoisesti alennetuin hinnoin*.

Lähtöpäivät:

Quebecista: Huhtikuun 1*
Montrealista: Huhtikuun 29*, toukokuun 26, kesäkuun 29.

Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai kirjoittakaa suoraan:

GDYNIA AMERICA LINE

159 Bay Street, Toronto 1, Ont., Canada
Phone 366-5484 (416)

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

1867 1967

(Jatkoa)

SEITSEMASTOISTA OSA

Ymmärtääksemme paremmin maamme alkuasukkaita historiamme myöhäisemmissä vaiheissa, on mielenkiintoista tutustua heidän elämäänsä minkälaista se oli ennen eurooppalaisten valloitusta.

Eskimo on nimitys, jonka intiaanit antoivat heimoille, jotka asustivat maamme pohjoisimmilla alueilla. Sana tarkoittaa "hän joka syö raakaa lihaa", joka nimitys ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä eskimot osasivat käyttää tulta ja keittovälineitä. Eskimoiden oma nimitys kansalleen oli Inuit, joka yksinkertaisesti tarkoittaa ihmiset.

Tuhansia vuosia eskimot ovat asustaneet jäämerien rannoilla, karussa, jäisessä ja kivisessä maastossa, kärsivällisesti taistelleet toimeentulonsa puolesta erittäin vaikeissa olosuhteissa ja samalla kertaa olivat myöskin kehittäneet ainutlaatuisen yhdyskunnan, joka oli ominaista kaikille Eskimo heimoille.

Eskimoiden yhdyskunnissa ei ollut mitään luokkarajoja, ei hallintoa, ei arvohenkilöitä ja johtajia, vaan heidän elämänlakinsa oli, että jokainen mies ja nainen on samanarvoisia. Ruoka oli kaikille yhteistä jokaisessa kyläkunnassa, metsästysmaat ja jäiset rannat, kanootit ja työkalut kuuluivat kaikille, jotka niitä halusivat käyttää. Kirjoittamaton laki oli, että jokaisen täytyy tehdä työtä yhdyskunnan puolesta voimiensa ja kykyjensä mukaan, jokainen sai tarpeellisen osan lihasta ja nahoista silloin kun niitä saatiin, yhdessä nähtiin nälkää huonoina metsästysvuosina. Eskimot ovat aina olleet erikoisen lapsirakkaita, jos lapsi jäi orvoksi, löysi hän heti itselleen uuden äidin hellän huollon.

Vanhin eskimo kylän pohja on löydetty Baffinin saarelta, jossa oli jäännökset 208 asunnosta. Se on todettu 3000 vuotta vanhaksi. Kaivannoista löydettiin kivikirveitä, nuolen teriä, harppuunoita, erilaisia luukoristeita sekä kivestä ja kuparista muovailtuja lamppuja. Historiassamme todetaankin, että ottaen huomioon ympäristön ja jokapäiväisen elämän vaikeudet eskimot ovat olleet kaikkein alkuasukasten kehittyneimpiä ja kulttuuriltaan varsin korkealle. Hyvin yleinen käsitys on, että eskimot ovat aina asuneet lumimajoissa, tutkimuk-set näyttävät kuitenkin, että kivi oli yleinen rakennusaine, ainoastaan keskitalvella, kaikkein kylmimpänä, pimeänä aikana asuttiin lumimajoissa, koska he osasivat ne rakentaa tuulenpitäviksi ja lämpöisiksi. Eskimo voi rakentaa ison lumimajan parissa tunnissa. Luuveitsellä leikataan lumikuutiot, jotka kätevästi ladotaan toistensa päälle, sisälle rakennetaan seinille makuupaikat myöskin lumesta, joiden päälle levitetään nahkoja, ja jäästä tehdään akkuna, joka antaa vähäsen valoa. Perhehuoneen lisäksi rakennetaan pienempiä asuntoja, yksi koirille, useampia varastohuoneita, jotka kaikki ovat yhdistetyt toisiinsa tunneleilla. Samoin kaivetaan tunnelit naapurien asunnoille, näin he voivat huonolla ilmalla olla viikkokausia majoissaan. Jokaisessa kylässä on yksi suurempi lumitalo, jota voidaan käyttää koko kyläkunnan yhteisenä juhlapaikkana. Tanskalainen tutkimusmatkailija, Stefanson kirjassaan kertoo lumitalosta, jonka läpimitta oli yli kymmenen jaardia, ja johon mahtui yhdellä kertaa sata ihmistä.

Hylje, mursu ja valaskala olivat eskimoiden elämänlähde, niistä he saivat jokapäiväisen ruokansa; nahoista kaikki vaatteet ja kanoottien päälliset, jänteistä ompelulankaa ja luut käytettiin aseiden, koristeiden ja työkalujen valmistamiseen. Suurista jätepuista, joita merivirrat jatkuvasti toivat rannoille, rakennettiin vahvoja kelkkoja, joiden jalaksiin kierrettiin nahkoja, jotka sitten vedessä moneen kertaan jäädytettiin, nämä kelkat kulkivat hyvin lumisen maaston yli ja koirien vetämänä olikin se nopea kulkuväline.

Eri kyläkunnissa tavallisesti asusti joitakin kymmeniä perheitä, kylät olivat useinkin monien kymmenien mailien päässä toisistaan, mutta he olivat kuitenkin jatkuvasti yhteydessä toistensa kanssa. Jos jollakin kyläkunnalla oli ollut erikoisen hyvä saalis, heti lähetettiin mies kelkalla naapurikylään, mukanaan osa saaliista. Näin jatkuvasti huolehdittiin myöskin naapurien hyvinvoinnista. Eskimoilla oli tapana haudata kuivaa lihaa ja kalaa kivikasojen alle, jotka pinottiin korkeiksi tienviitoiksi kylien välille. Jos joku muukalainen talvisella taipaleella joutui eksyksiin, hän näiden tienviittojen luota löysi suojapaikan ja ruokaa itselleen ja koirilleen.

(Jatkuu)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

CORNER CAFE, 316 BAY ST., (alakerrassa), Port Arthur, Ont. kalustettuna. Voidaan käyttää myös muuhun liiketarkoitukseen. Lähempiä tietoja saa: Vapaus Book Store tai haalin talonmieheltä. Tarjoukset osoitettava: Johtokunta, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

(12-14)

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Turkisnahkoja halutaan

Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.

JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

SUKSIA!
SUKSIA!
SUKSIA!
PILKKAHINNALLA!
1.95 lähtien pari
MONEN MITTAISIA
Poiketkaa katsomassa ensitilassa!
HARVEY'S
SURPLUS STORE
6 LISGAR ST. SOUTH
Postikonttoria vastapäätä

(7-14)

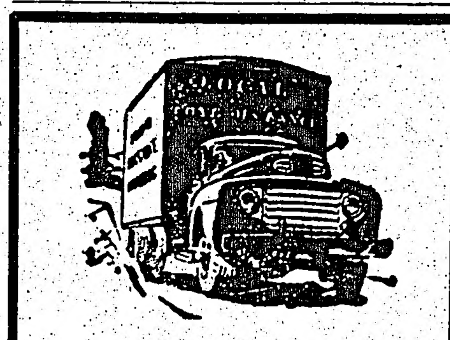

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody Orkesterin harjoitukset, Finnish haalilla, maanantaina, alkaen kello 7.30.

Vuoden ensimmäinen bingo-tilaisuus Finnish haalilla torstaina, tammikuun 19 pnä, kello 7.30. Lahjavoitot ja erikoisesti pelaajat ovat tervetulleita.

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokousta valmistava kokous on Finnish haalilla sunnuntaina, tammik 22 pnä kello 2 ip.

Päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, tammikuun 29 pnä.

Loistofilmi Sampo esitetään toistamiseen Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 5 pnä, kello 2 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Alerts-Visan kokous Finnish haalilla torstaina, tammikuun 19 pnä kello 8 illalla.

Kunnat tukevat vanhainkodin laajentamista

Kaikki Pioneer Manor Homen (vanhainkoti) rahalliseen kannatukseen lukeutuvat kunnat ovat antaneet tiliselostuksensa osaltaan koituvista menoista, tämän 40 vuodetta käsittävän vanhainkodin laajennuksen suhteen, sanoi laitoksen puheenjohtaja, Nil Birney torstaina.

Kaikki nämä tiliselostusraportit tullaan lähettämään Ontarion kansallislautakunnan vahvistettävaksi ja rakennustöiden alkamisesta saadaan tieto ensi kuun aikana.

Tämä $414,768 arvoinen laajennustyö tulee varustamaan neljäkymmentä vuodetta ja 200 istuinta käsittävän salin, fysioterapeuttisen huoneen, useampia oleskeluhuoneita sekä ruokailuhuoneen.

Laajennus kohottaa Pioneer Manor Homen asukasmäärän 250:een ja henkilökunnan luvun 85:den vaiheille.

TILATKAA VAPAUS

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Valamiehistö vaatii korjauksia oikeustalolle

Sudburyn piirin korkeimman oikeuden valamiehistö suosittelee raportissaan muutoksia oikeustalon palkkoihin, välttääkseen valamiehistölle ja todistajille tapahtumasta sekasortoisia ja haitallisia tilanteita.

Valamiehistö myös kehoitti tekemään pieniä parannuksia piirivankilassa.

Useimmat valituskohdat on esitetty aikaisemmin entisten valamiehistöjen toimesta, mutta mitään ei ole tehty asian korjaamiseksi.

Valamiehistö huomioi oikeustalon pysäköintietuisuudet epätyydyttäviksi, mutta sanoi tilanteen paranevan jos asetetaan henkilö valvomaan sitä.

"Se näyttää", sanottiin raportissa, että Ontarion toimenhaltijat ja oikeuslaitoksen henkilökunta täyttävät pysäköintitontin, jättämättä pysäköintitilaa valamiehistölle ja todistajille."

Valamiehistö sanoi myös, että tulisi sijoittaa rakennuksen aulaan, uniformussa oleva palvelija, joka ohjaisi valamiehistöä ja todistajia varsinaiseen oikeushuoneeseen.

Mies sai surmansa Elliot Laken lähettyvillä

Elliot Lake. — Elliot Lakella, 117 Hillside Drivella asuva 21-vuotias Richard Young kuoli tiistai-iltapäivällä St. Josephin yleisessä sairaalassa — muutama tunti sen jälkeen kun auto iski häneen No. 108 maantiellä lähellä tätä uraanikeskusta.

Mies oli saanut vakavia päävammoja. Hän oli ollut matkalla kotiinsa, kävellen pitkin maantien itäpuolista syrjää maantiehallinnon ajokkipihalta, missä hän oli ollut töissä. Hän oli lyhyen matkan päässä Elliot Lakelta kun häneen iski Algoma Millislta olevan 19-vuotiaan Charles Batesin ohjaama auto.

Varkaat murtautuneet Blaisin kauppaan

Blaisin jalokivikauppaan 69 Elm kadulla keskiviikkoaamuna murtautuneet varkaat saivat arviolta $7,000.00 saaliin, kelloissa rannerenkaissa ja vihkisormuksissa.

Tämä ei heitä vielä tyydyttänyt, koska he varastivat vielä samassa rakennuksessa olevasta Union Finance huoneistossa olevasta jääkaapista $1.50 rahaa.

Murto suoritettiin lyömällä myymäläyhdistelmään johtava lasiovi rikki. Jalokivikauppaan johtava lasiovi myöskin potkittiin rikki.

Omistaja J. Blais arvioi, että 115 kelloa, kaikki korkeahintaista luokkaa, varastettiin rannerenkaitten ja sormusten lisäksi.

Tämä oli toinen kerta kun varkaat ovat murtautuneet tähän kauppaan vajaan vuoden kuluessa. Ensi kerralla vietiin $8,000 arvosta tavaraa. Kaupungin poliisit saivat tästä määrästä kuitenkin 90 prosenttia takaisin seuraavana päivänä.

Blaisilla ei ollut vakuutusta. Hän sanoi ettei ole mahdollista saada vakuutusta ennen kuin myymälään laitetaan murtovarkaushälytin.

Coniston supistaa menoja tietöissä

Coniston. — Vuoden 1967 verotaso pysyy jokseenkin samana, joskin kouluverot ehkä nousevat, kerrottiin kunnanvaltuustolle tiistai-iltana.

Avauspuheessaan, pormestari Mike Solski ilmaisi, että joidenkin jaostojen kuluja joudutaan ehkä vähentämään. Hän arvioi, että kun kaikki vuoden 1966 menot maksetaan, niin jää noin $2,000 ylijäämä.

"Me kulutimme viime vuonna enemmän rahaa tietöihin, kuin koskaan aikaisemmin koko Conistonin historiassa eli $139,000, mutta tänä vuonna, emme voi kuluttaa enempää kuin $90,000," lisäsi pormestari.

Etutilalla tulee olemaan katujen kestopäällyksen toisen peitteen laittaminen, joka aloitettiin viime vuonna. Tämän arviointi on $22,600.

Joulukuun 9 pnä v. 1775 lähti lähes 2,000 acadialaista purjehtimaan Annapolis Royalista maasta karkoitettuna.

Vuosien 1254—95 välillä teki Marco Polo löytöretkiä Keski-Aasiaan, Kiinaan, Intiaan ja Persiaan.

V. 1579—82 valloitti kasakkapäällikkö Jermak Siperian.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen tuttavamme
Sirkka Mäensivun
MUISTOLLE
Hänen muistoaan kunnioittaen,
Hilja Smith
Milja ja Lauri Aho
Anita ja "Red" Sproule
SUDBURY ONTARIO

Pohjois-Vietnam ei antaudu – Salisbury

Hongkong. — New York Times lehden eräs apulaistoimittaja, Harrison E. Salisbury, sanoi keskiviikkona, ettei hän usko voitavan "pakoittaa" Pohjois-Vietnamia "saapumaan konferenssipöytään."

"Tämä kansa näyttää minusta olevan hyvin sitkätä, hyvin kestävää, hyvin itsenäistä ja hyvin rohkeata," sanoi Salisbury Hongkongin radion nauhoitetussa haastattelussa hänen kaksiviikkoisesta vierailustaan Pohjois-Vietnamissa.

"He menevät mieluimmin takaisin aarniometsiin ja vuoristoihin taistellakseen sissisotaa vaikka 20 vuotta amerikkalaisia vastaan, kuten tekivät ranskalaisia vastaan."

Raporteeratessaan havaintojaan kaksi viikkoa kestäneistä keskusteluistaan ja tarkkailustaan Pohjois-Vietnamin pääkaupungissa, Salisbury sanoi, ettei hän usko että vakavinkaan sotilaallinen tappio tulisi pakoittamaan Hanoin hallitusta neuvottelemaan.

"Ranskalaisten häviö Dien Bien Phussa on heidän suurin saavutuksensa heidän ajattelutapansa mukaisesti ja minä luulen olevan tämän kääntämättömän vaikuttimen heidän harkinnassaan pitkittyvän sodan suhteen, eivätkä he voi peräänty ä uskostaan, että jolloinkin koituisi tilaisuus järjestää samanlainen Dien Bien Phu amerikkalaisia vastaan.

Hanoin pommitus on lopetettu ainakin toistaiseksi

Washington. — Maanantaina saadun tiedon mukaan Pohjois-Vietnamin siviiliväestön kuolemantapauksista noussut kuohunta on aiheuttanut sen, että Yhdysvallat on lopettanut Hanoin alueella sellaisten kohteiden kuin ratapihojen ja kuorma-autojen pysäköimispaikkojen pommitukset.

Lähteet, joista nämä tiedot on saatu, korostavat kuitenkin, että näiden kohteiden pommituskielto ei ole pysyvä. Mutta mitään vihjettä ei ole saatu siitä, kuinka kauan "väliaikainen" kielto on voimassa.

Todellisuudessa on joitain todisteita, jotka viittasivat mahdollisen lentopommituksen vähenemiseen Pohjois-Vietnamissa tämän vuoden ensimmäisten päivien aikana.

Ei ole kuitenkaan selvää kuinka paljon tämä johtui poliittisista seikoista ja mitenkä paljon sopimattomasta säästä.

Esimerkiksi, viime vuoden lopulla USA:n ilmavoimat suorittivat Pohjois-Vietnamiin päivittäin 130—135 lentoa, laivaston tehdessä keskimäärin 60—65 lentoa päivittäin. Maanantaina niiden yhteiset lentohyökkäykset olivat alle 50.

Hanoin alueen lentopommituskielto tuli muutaman päivän kuluttua joulukuun 13—14 päivänä tapahtuneista lentohyökkäyksistä Yenvien rautatiekeskuksiin, noin viisi mailia koilliseen Hanoin kaupungin rajasta ja Vandienin kuorma-auto-asemaa vastaan kolme mailia kaupungin rajasta etelään.

Väkijuomia sunnuntaisin aterioiden yhteydessä

Toronto. — Ruokailijat voivat Ontariossa ostaa alkoholipitoisia virvokkeita ateriansa kanssa sunnuntainakin helmikuun viidennestä päivästä lähtien.

Tuomari W. T. Robb Ontarion väkijuomalautakunnan puheenjohtaja sanoi hallituksen säädöksiä tultavan muuttamaan salliakseen väkijuomien myynnin sunnuntaisten aterioiden kanssa kello 12 keskipäivällä. kello kolmeen iltapäivällä ja kello viidestä iltapäivällä kello puoli kymmeneen illalla.

Lakimuutos tarkoittaa että liikepaikkojen, joilla nykyään on lupa tarjoilla viinaa, olutta ja viiniä, täytyy anoa lupaa pitää ravintolaa auki sunnuntaisin.

Hän sanoi, että säädöksen tarkoitus on selvä — varmistua, että väkijuomia tarjoillaan ainoastaan liikepaikoissa, joissa tarjoillaan täysiä aterioita — ruokaillaan istualtaan. Hän sanoi, että on vielä liian aikaista sanoa kuinka suuri osa nykyään anniskeluluvalla toimivista ravintoloista kelpuutetaan tähän sunnuntaianniskeluun.

— Ei väen vävyjä saada, ylen mielin ystäviä.
— Suomal. sananlasku.

— Suuret pulmat löytyvät kadulta — Nietzsche.

CANADAN
Murtomaahiihtomestaruuskilpailut
SUDBURYN SUOMIRANNALLA
SUNNYSIDE ROAD — LONG LAKE
Helmikuun 22, 24, 25 ja 26 pnä 1967

LAJIT:	
30 km. yleinen	keskiv. 22 p. klo 10 ap.
15 km. yleinen ja ikäm.	perjant. 24 p. klo 1 ip.
5 km. Naiset	perjant. 24 p. klo 1 ip.
Miesten viesti 4x10 km.	lauant. 25 p. klo 1 ip.
Naisten viesti 3x5 km.	lauant. 25 p. klo 3 ip.
50 km. yleinen	sunnunt. 26 p. klo 11 ap.
10 km. Naiset	sunnunt. 26 p. klo 10 ap.

Osanottajilta vaaditaan Canadan Amatöörihiihtoliiton A tai B kilpailukortti, naisilta A, B. tai C kortti. Alle 16-vuotiaat naiset eivät saa osallistua kilpailuun.
Seura ei vastaa kilpailupaikalla tapahtuneista tapaturmista eikä vahingoista.
Ilmoittautumiset 8 päivään helmikuuta.
Ilmoittautumismaksu on $2.00 laji, paitsi ei viesteissä.

Kilpailuterveisin,
V.- JA U.-SEURA VOIMA
R. R. 4, Sunnyside Rd. Site 35, Box 2, Sudbury, Ontario
SIMO KALVIAINEN puheenjohtaja
KATRI WESTERLUND sihteeri

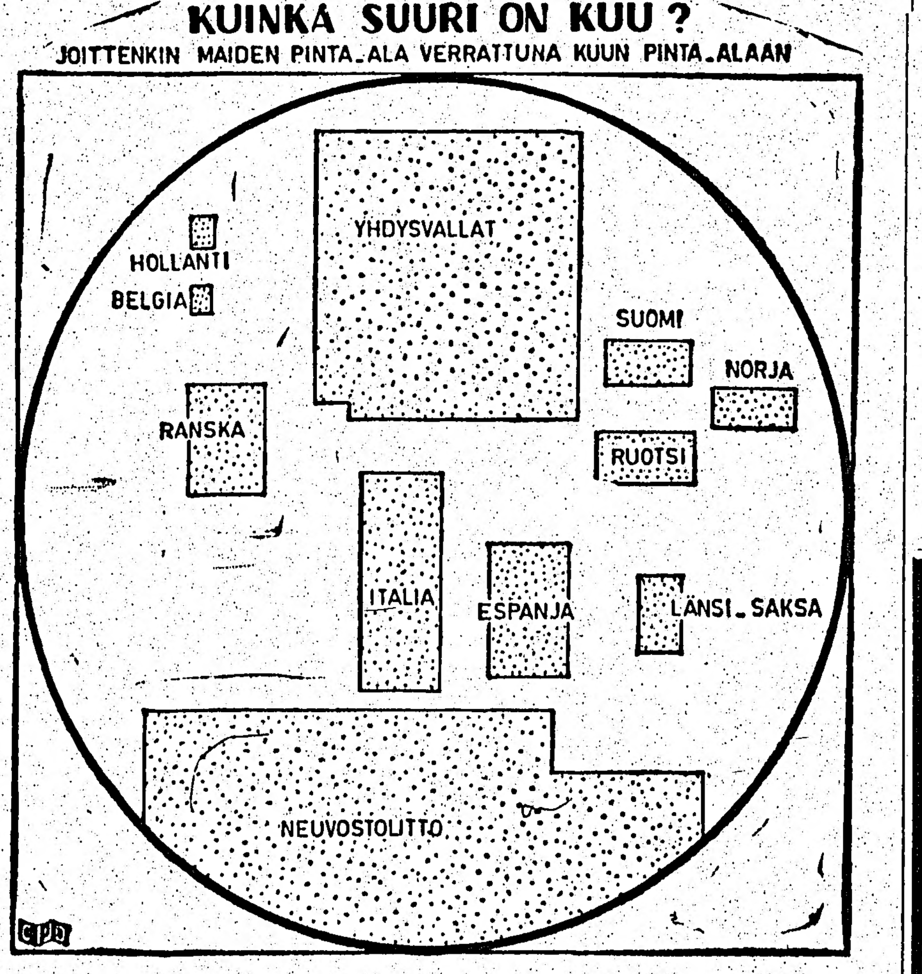

KUINKA SUURI ON KUU?

Joittenkin maiden pinta-ala verrattuna kuun pinta-alaan

Nyt kun kuu on joutumassa ihmisen saavutuspiirin ulottuville, on mielenkiintoista todeta, kuinka suuri — tai pieni se oikeastaan on. Piirroksessamme on verrattu joidenkin maiden pinta-alaa kuun pinta-alaan. Kuun pienuus maapalloon verrattuna käy selvästi ilmi. Eivät läheskään kaikki maapallon maat mahtuisi kuun pinnalle. Kuun läpimitta on n 3,480 km ja maapallon n. 12,000 km. Kuun kokonaispinta-ala on suunnilleen 37.8 milj. neliökilometriä. Jo yksin Aasian pinta-ala on n. 44.5 milj. neliökilometriä.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Valoa varjoon

Kun pimeät päivät jatkuvat ja aurinkoa ei näy kuin hyvin harvoin, valtaa itse kunkin joskus masennuskausi. Se ei johdu aina ainoastaan psyykisistä tekijöistä, vaan siihen voi olla myös tarkoin määrätyt fysiologiset syynsä. Viimeksi mainittujen eliminoimiseen on valohoito hyvä keino. Alppiauringon ottamisesta kertoo dipl.kosmetologi, fil. maist. Sirkka Havu seuraavaa:

Lääkärit suosittelevat usein alppiaurinkoa henkilölle, jonka yleiskunto on huono. Alppiauringon ultraviolettisäteily auttaa D-vitamiinin syntymistä. Alppiauringon vaikutuksesta kuolee myös useita iholle haitallisia bakteereita (märkäbakteerit).

Alppiaurinkoa ottaessa on ensimmäinen ja ehdoton toimenpide ihon puhdistaminen. Milloinkaan ennen alppiauringon ottoa ihoa ei saa pyyhkiä spriipitoisella aineella. Paras aika alppiauringon ottamiseen on heti aamulla, jolloin ihoa ei tarvitse puhdistaa ja jolloin sille on yön kuluessa muodostunut luonnollinen suojakerros mm. talirasvasta. Myös happamuus eli pH on ihossa yön aikana normaalisoitunut. Sen sijaan alppiauringon ottoa illalla välittömästi ennen nukkumaan menoa ei suositella, koska se toisilla henkilöillä voi vaikuttaa haitallisesti unen saantiin. Tässä yhteydessä lienee hyvä mainita, että on olemassa alppiauringolle yliherkkiä ihmisiä samoin kuin on myös luonnon auringon suhteen.

Kuivalle iholle on hyvä levittää jotain kosteusemulssia tai muuta ravitsevaa voidetta ennen alppiauringonottoa. Öljyä käytettäessä on kuitenkin varottava, ettei sitä tule lähelle silmiä. Rasvaiselle iholle ei levitetä mitään voidetta.

Vasta kun lamppu säteilee täydellä teholla, asetetaan suojalasit silmille ja asetutaan mahdollisimman mukavaan asentoon. Etäisyys ei saa olla puolta metriä pienempi.

Jos sitten tapahtuu vahinko, ja iho saa liikaa alppiaurinkoa, on seurauksena ihon punoitus, lievä turvotus ja vähitellen tapahtuva kesiminen. Tänä aikana ei ihoa saa rasvata kiinteillä, kovin rasvaisilla voiteilla, vaan se saa olla mieluummin ilman mitään voidetta, kesimisvaiheessa voi iholle sivellä ohuelti jotain kevyttä emulssia tai voidetta. Jos turvotuksen aikana tuntuu kovaa kuumotusta, voi ihoa viilentää kylmään, keitettyyn veteen kastetulla pyyhkeellä, joka asetetaan iholle vähäksi aikaa. Mikäli iho on palanut niin pahoin, että syntyy rakkuloita, on heti käännyttävä lääkärin puoleen, koska tällöin on olemassa tulehtumisen vaara.

On aina muistettava, että alppiaurinkohoito on sarjahoito, yksi tai kaksi käsittelyä ei vielä riitä, vaan tarvitaan ainakin yksi kymmenen kerran sarja, joskus useampiakin, toivotun tuloksen saavuttamiseksi, olkoonpa se sitten ihon kaunis rusketus tai ruumiin yleiskunnon kohottaminen.

Porkkanoista marmelaadia ja muitakin herkkuja

Ontarion maanviljelys ja ruokaosaston puutarhaviljelyn asiantuntijat rokhaisevat ostajia valitsemaan uskomattoman suuriksi kasvaneita porkkanoita. Viime syksyinen porkkanasato oli tavallista suurempi ja niiden säilyväisyys talven yli ei ole ainakaan parhain mahdollinen. Se kai vaikuttaakin siihen, että niiden hinta on kohtuullinen.

Helpoin tehtävä on luonnollisesti laittaa ne jäädytyslokeroon silloin kun ne ovat halvimmillaan. Ne pestään, raaputetaan ja paloitellaan kuutioiksi, pidetään jäisessä vedessä kolmisen minuuttia, kuivataan ja pakataan jäälokeroon pantavaksi.

Porkkanoista voi myös tehdä marmelaadia seuraavan ohjeen mukaan:

PORKKANA APPELSIINI MARMELAADIA

- 6 suurta porkkanaa
- 3 appelsiinia
- 1 sitruuna
- 4 kkp sokeria

Porkkanat raavitaan puhtaiksi, paloitellaan ja keitetään mahdollisimman vähässä vedessä pehmeiksi. Appelsiinit paloitellaan ohuiksi, sitruunan mehu ja raastettu kuori lisätään.

Porkkanat ja hedelmät yhdistetään ja joukkoon lisätään sokeri koko ajan hämmentäen ja seosta keitetään kunnes se on paksua ja kirkasta.

Seos kaadetaan kuumiin lasipurkkeihin ja suljetaan parafiinikerroksella. Tästä annoksesta tulee kuusi mehupurkillista.

PORKKANOITA SITRUUNA KASTIKKEESSA

- 1 nippu uusia porkkanoita
- 1 rkl. sitruuna mehua
- suolaa ja pippuria
- 3 rkl. voita
- 1 rkl. tärkkelystä (cornstarch)
- $\frac{1}{3}$ kkp. appelsiini mehua
- 2 rkl. hunajaa
- 1 rkl. hienonnettua persiljaa

Porkkanat keitetään $\frac{1}{3}$ kupillisessa vettä, johon on sekoitettu sitruuna mehua, mausteet ja voi. Astia peitetään ja annetaan hiljalleen kiehua 10—12 min.

Tärkkelysjauhot sekoitetaan appelsiinimehuun ja maustetaan hunajalla. Lisätään porkkanaseokseen ja annetaan kiehua kunnes sakenee. Jos keitoksesta tulee liian sekavaa voi siihen lisätä appelsiinimehua.

Ennen tarjolle tuontia siihen lisätään hienoksi hakattu persilja.

Annoksesta tulee 3—4:lle.

PORKKANA LIHALAATIKKO

- 1 kkp. paloiteltuja raakoja porkkanoita
- 1 kkp. paloiteltuja perunoita
- 1 pauna jauhettua lihaa
- 1 viipale lehmän maksaa jauhettuna
- 1 kkp. hienonnettua sipulia
- rasvaa
- 1 kkp. pienennettyjä sieniä
- suolaa ja pippria
- lihaan sopivia mausteita
- $\frac{1}{3}$ kkp. maissijauhoja (corn meal)
- $\frac{1}{2}$ kkp. tomaattisosetta
- $\frac{1}{3}$ kkp. maitoa
- 2 munankeltuaista
- 2 munan valkuaista vaahdoksi vatkattuna
- 6 viipaletta sianlihaa (bacon)

Sienet ja sipulit öljyyn sekoitettuna lisätään muihin aineisiin (ei sianlihaviipaleita). Viimeksi lisätään vaahdoksi vatkattu munanvalkuainen. Sianlihaviipaleilla reunustetaan rasvalla voideltu pannu ja seos kaadetaan siihen. Päällystetään kannella ja annetaan paistua puoli tuntia 325 F-asteisessa uunissa. Sitten lämpö lasketaan 300:n ja annetaan paistua vielä tunnin verran. ruskistettuja sianlihaviipaleita asetetaan paistoksen päälle ja se tarjotaan joko kuumana tai kylmänä viipaleiksi leikattuna. Paistoksesta tulee 5—6 annosta.

Ystävämme
VÄINÖ LAURILAN
MUISTOLLE

Kuoli taudin murtamana Sudbury General-sairaalassa tammikuun 6 pnä 1967, saatettiin haudan lepoon tammikuun 10 pnä Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Väinö oli syntynyt Töysän pitäjässä, Vaasan läänissä, Suomessa, tuli Canadaan Garson Minelle v. 1926, työskennellen useissa eri kaivoksissa täällä Sudburyn ympäristöllä.

Häntä suremaan jäi kolme veljeä perheineen Suomessa, neljä serkkua Minnesotassa, U.S.A. ja ystävät täällä Canadassa.

Kiitos pastori Niilo Tuomenoksalle kauniista puheesta, mr. ja mrs. G. Lougheedille ja henkilökunnalle, samoin kukista ja kahvitarjoilusta.

Kaipauksen tuskankärki,
kaipausta uutta toi.
Liian paljon elo särki,
mitä ehjää luoja loi.

Lempi ja Erkki Heikkilä, Rachel ja Olavi Pennala, Laura ja Oskari Takala, Bertta ja John Välìaho, Lea ja John Hill, Laina ja Niilo Ojala, Milja ja Lauri Aho, Hilda Tuuri, Aili Housu, Martta Aho, Impi ja Isak Salo, Martta ja Väinö Lehto, Helvi ja Veikko Mikkola, Mary ja James Ronback, Ida ja Eino Karvinen, Lempi ja Einari Välìaho, Laina ja John Puska, Akseli Housu, Albert Mantere ja Hulda Ramsila.